

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"

Konsolidēts neauditēts 2025. gada pārskats

SATURS

INFORMĀCIJA PAR KONCERNA MĀTES SABIEDRĪBU	3
VADĪBAS ZIŅOJUMS	5
KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI	16
KONSOLIDĒTAIS PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU PĀRSKATS	16
KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI	17
KONSOLIDĒTAIS PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS	19
KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS	20
KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI	22

INFORMĀCIJA PAR KONCERNA MĀTES SABIEDRĪBU

Koncerna mātes sabiedrības nosaukums	LATVIJAS DZELZCEĻŠ
Koncerna mātes sabiedrības juridiskais statuss	Valsts akciju sabiedrība
Adrese	Emīlijas Benjamiņas iela 3, Rīga, LV-1547
Vienotais reģistrācijas numurs	40003032065
Reģistrācijas datums Uzņēmumu reģistrā	01.10.1991.
Reģistrācijas datums Komercreģistrā	10.09.2004.
Reģistrācijas vieta	Rīga
Komersanta reģistrācijas apliecības izdošanas datums	10.09.2004.
Akcionārs	Latvijas Republika (100%)
Kapitāla daļu turētājs	Latvijas Republikas Satiksmes ministrija Emīlijas Benjamiņas iela 3, Rīga, LV-1743
Pārraudzības institūcija	Sabiedrības padome
Padome	Zlata ELKSNIŅA-ZAŠČIRINSKA, padomes priekšsēdētāja no 06.01.2026. Andis VEINBERGS, padomes loceklis no 12.02.2025. Andris LIEPIŅŠ, padomes priekšsēdētājs līdz 31.12.2025. Reinis CEPLIS, padomes loceklis līdz 31.12.2025.
Pārvaldes institūcija	Sabiedrības valde
Valde	Artis GRINBERGS, valdes priekšsēdētājs Rinalds PĻAVNIEKS, valdes loceklis Mārtiņš KĒŅĢIS, valdes loceklis līdz 31.10.2025.
Revidenta nosaukums, adrese un atbildīgā zvērinātā revidente	KPMG Baltics SIA reģistrācijas Nr. 40003235171 LZRA komercsabiedrības licence Nr.55 Roberta Hirša iela 1, Rīga, LV-1045 Latvija Atbildīgā zvērinātā revidente Armine Movsisjana Sertifikāts Nr. 178
Pārskata gads	2025. gada 1. janvāris – 2025. gada 31. decembris

Meitas sabiedrības

SIA "LDZ CARGO"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003788421
Adrese	Dzirnavu iela 147, k-1, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2025. – 31.12.2025.
SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"	03.10.2025. reorganizācijas ceļā pievienota pie SIA "LDZ CARGO"
SIA "LDZ Loģistika"	03.10.2025. reorganizācijas ceļā pievienota pie SIA "LDZ CARGO"
SIA "LDZ apsardze"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003620112
Adrese	Zasas iela 5-3, Rīga, LV-1057
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2025. – 31.12.2025.
AS "LatRailNet"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40103361063
Adrese	Pērses iela 8, Rīga, LV-1011
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2025. – 31.12.2025.

VADĪBAS ZIŅOJUMS

PAR "LATVIJAS DZELZCEĻŠ" KONCERNA SAIMNIECISKO DARBĪBU 2025. GADĀ

1. "LATVIJAS DZELZCEĻŠ" KONCERNA RAKSTUROJUMS

"Latvijas dzelzceļš" koncerns (turpmāk tekstā – Koncerns) pārvalda publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, sniedz dzelzceļa transporta pakalpojumus un ar tiem saistītus pakalpojumus.

Koncernā ietilpst: Koncerna mātes sabiedrība – valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš" (turpmāk tekstā – LDz), SIA "LDZ CARGO", SIA "LDZ apsardze", AS "LatRailNet". Līdz 2025. gada 3. oktobrim LDz piederēja arī SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" un SIA "LDZ Loģistika", kas reorganizācijas ceļā ir pievienotas pie SIA "LDZ CARGO". Līdz ar to ir noslēdzies 2025. gada pavasarī uzsāktais Koncerna reorganizācijas process, kura mērķis bija gan vienkāršot Koncerna struktūru un samazināt izmaksas, gan arī izveidot SIA "LDZ CARGO" kā vienotu, spēcīgu, konkurētspējīgu un rentablu uzņēmumu. Reorganizācija veikta, pamatojoties uz Ministru kabineta 2025. gada 25. jūnija rīkojumu Nr. 373 "Par valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" izšķirošās ietekmes un līdzdalības izbeigšanu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "LDZ ritošā sastāva serviss" un sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "LDZ Loģistika"". 2025. gada 3. oktobrī tika pieņemts Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra lēmums Nr. 6-12/86409 "Par reorganizācijas ierakstīšanu komercreģistrā".

LDz pamatkapitāls 2025. gada 31. decembrī ir 374 420 tūkst. EUR, kas sastāv no 374 419 791 akcijas. Visu akciju īpašnieks ir Latvijas Republika, un tās ir pilnībā apmaksātas. Valsts kapitāla daļas turētājs akciju sabiedrībā ir Satiksmes ministrija.

Lai nodrošinātu Koncerna biznesa virzienu attīstību un konkurētspēju, ir izstrādāta vienota Koncerna stratēģija un mērķi, nodrošinot optimālu ražošanas un investīciju resursu sadalījumu starp biznesa virzieniem un Koncerna sabiedrībām, lēmumu pieņemšanas koordināciju un efektīvu to īstenošanas kontroli. LDz pārstāv Koncerna intereses starptautiskā līmenī.

Latvijas dzelzceļš sniedz Dzelzceļa likuma 12.¹ panta pirmajā daļā minēto publiskās lietošanas dzelzceļa minimālā piekļuves pakalpojumu kompleksa un piekļuves publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, kas savieno dzelzceļa infrastruktūru ar apkalpes vietām, pakalpojumu, kravas vagonu šķirošanas un komplektēšanas pakalpojumu, vagonu tehniskās apkopes un apskates pakalpojumu (līdz 2025. gada 1. novembrim), elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumus, nomas pakalpojumus, informācijas tehnoloģiju pakalpojumus, elektronisko sakaru pakalpojumus, kā arī citus pakalpojumus.

LDz kā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja īpašumā 2025. gada 31. decembrī ir sliežu ceļu tīkls ar izvērsto garumu 3 176,76 km, ieskaitot ar tiem tehnoloģiski saistītos staciju ceļus un pievedceļus, kā arī citi infrastruktūras objekti.

Apvienotais uzņēmums SIA "LDZ CARGO", kurš līdz šim piedāvāja starptautiskos un iekšzemes kravu pārvadājumus, t.sk. bīstamo un negabarīta kravu pārvadājumus, kā arī sniedza citus ar dzelzceļa kravu pārvadājumiem saistītus pakalpojumus, nodrošina arī ritošā sastāva remontu, modernizāciju, apkopi un ekipēšanu, kā arī kravu ekspedēšanas pakalpojumus. Tādejādi uzņēmums kļūst par vienu no lielākajiem un visaptverošākajiem transporta un loģistikas pakalpojumu sniedzējiem reģionā, ar skaidrām ambīcijām nostiprināt līderpozīcijas Baltijas tirgū un paplašināt darbību Eiropā un citos tirgos. SIA "LDZ CARGO" veic kravu pārvadājumus Latvijas un Igaunijas teritorijā, 2025. gadā ir uzsākti kravu pārvadājumi Lietuvas teritorijā.

SIA "LDZ apsardze" sniedz dažādu objektu un dzelzceļa kravu fiziskās apsardzes pakalpojumus, projektē un montē dažādas apsardzes, ugunsdrošības un video novērošanas sistēmas, kam ekspluatācijas laikā veic tehnisko apkopi un uzturēšanu, kā arī veic saņemto trauksmes signālu monitoringu.

AS "LatRailNet" nodrošina šādas LDz būtiskās funkcijas: lēmumu pieņemšanu par jaudas sadali, vilcienu ceļu iedalīšanu, tai skaitā gan par piekļuves noteikšanu un novērtēšanu, gan par atsevišķu vilcienu ceļu iedalīšanu; lēmumu pieņemšanu par infrastruktūras maksām, tai skaitā maksas noteikšanu un iekasēšanu; kā arī citas funkcijas, kas tiesību aktos ir deleģētas infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējam.

Lai pilnveidotu labas korporatīvās pārvaldības praksi un attīstītu izpratni par sociālo atbildību Koncernā, kā arī nostiprinātu ilgtspējīgu un vienlaikus inovatīvu domāšanu tradīcijām bagātajā dzelzceļa nozarē, kopš 2016. gada LDz gatavo ilgtspējas pārskatu, savukārt Koncerna ilgtspējas ziņojums tiek gatavots kopš 2024. gada.

Ņemot vērā kravu pārvadājumu tendences, 2025. gadā turpinājās iepriekšējos gados uzsāktā Koncerna sabiedrību procesu pārskatīšana, kuru ietekmē samazinājās arī darbinieku skaits.

2025. gadā Koncerna vidējais darbinieku skaits ir 4 959 darbinieki, salīdzinājumā ar 2024. gadu tas ir samazinājies par 783 darbiniekiem.

2. SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTI

Pēdējos gados Koncerns ir piedzīvojis nozīmīgas pārmaiņas, no vēsturiski prioritārā kravu pārvadājumu darbības fokusa pārorientējoties uz mūsdienīgas pasažieru infrastruktūras attīstību.

Koncerna saimniecisko darbību kopš 2022. gada marta ievērojami ir ietekmējuši ārējie faktori, kas saistīti ar ģeopolitiskās situācijas izmaiņām un noteiktajām starptautiskajām ekonomiskajām sankcijām pret Krieviju un Baltkrieviju karadarbības Ukrainā rezultātā.

Koncerna konsolidētie ieņēmumi 2025. gadā ir 201 189 tūkst. *euro* (EUR). Salīdzinot ar 2024. gadu, konsolidētie ieņēmumi ir samazinājušies par 32 549 tūkst. EUR jeb 13,9%.

2025. gadā LDz publiskās lietošanas infrastruktūra ir izmantota, lai pārvadātu 21 334 tūkst. pasažieru (AS "Pasažieru vilciens"), veicot 7 843 tūkst. vilcienu-km pasažieru satiksmē (t.sk. SIA "Gulbenes-Alūksnes bānītis" – 48,3 tūkst. vilcienu-km un UAB "LTG Link" – 56,1 tūkst. vilcienu-km), un 9 454 tūkst. tonnu kravas, veicot 1 935 tūkst. vilcienu-km kravu satiksmē.

2025. gadā vilcienu-km skaits (ieskaitot tehnoloģiskos vilcienu-km, bet bez Latvijas dzelzceļa pašu vajadzībām veiktajiem vilcienu-km) salīdzinājumā ar 2024. gadu kopumā ir samazinājies par 3,4%. Pasažieru pārvadājumos vilcienu-km skaits ir palielinājies par 3,1%, bet kravu pārvadājumos vilcienu-km skaits ir samazinājies par 22,9%.

Platsliežu dzelzceļa līnijās 2025. gadā AS "Pasažieru vilciens" pārvadāto pasažieru skaits sasniedza 21 334 tūkst., salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pasažieru skaits ir pieaudzis par 9,7%.

Kravu pārvadājumu apjoms 2025. gadā ir 9 454 tūkst. tonnas, kas ir par 2 013 tūkst. tonnām jeb 17,6% mazāk nekā 2024. gadā, kad tika pārvadātas 11 467 tūkst. tonnas.

Lielākais īpatsvars kravu pārvadājumos ir importa pārvadājumiem, kas veido 56,2% no kopējiem pārvadājumiem. To apjoms 2025. gadā ir 5 314 tūkst. tonnu, salīdzinājumā ar 2024. gadu tas ir samazinājies par 25,3%.

2025. gadā būtiskāko pārvadājumu daļu veido graudi, graudu pārstrādes produkti, sēklas un augļi (39,8%) un naftas un naftas produktu pārvadājumi (22,5%). Kopējā pārvadājumu apjomā minerālmēslu pārvadājumu īpatsvars ir 10,2%, koksnes un tās izstrādājumu pārvadājumu īpatsvars – 5,5%,. Pārējo kravu īpatsvars ir 22,0%. Akmeņogles 2025.gadā nav pārvadātas.

Koncerna zaudējumi pēc nodokļiem ir 7 823 tūkst. EUR, salīdzinājumā ar 2024. gadu zaudējumi ir ievērojami samazinājušies - par 31 154 tūkst. EUR jeb 79,9%.

Koncerna konsolidētais pašu kapitāla apjoms 2025. gada 31. decembrī ir 345 429 tūkst. EUR, kas ir par 7 823 tūkst. EUR mazāk nekā 2024. gada 31. decembrī.

Koncerna sabiedrības ievēro piesardzīgu likviditātes riska vadību, nodrošinot, ka ir pieejami atbilstoši kredītresursi saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos. 2025. gada 31. decembrī Koncerna apgrozāmie līdzekļi pārsniedz tā īstermiņa saistības par 2 681 tūkst. EUR, kā rezultātā kopējā likviditāte - apgrozāmie līdzekļi pret īstermiņa saistībām - ir 1,0. Īstermiņa saistībās ir iekļauti nākamo periodu ieņēmumi 13 556 tūkst. EUR, kas saistīti ar Eiropas Savienības (ES) projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, tāpēc ir zema riska iespēja, ka šo saistību segšanai būs nepieciešami finanšu līdzekļi. Kopējās likviditātes rādītājs, neiekļaujot nākamo periodu ieņēmumus, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, ir 1,2. 2025. gada 31. decembrī un 2026. gada sākumā nevienam aizņēmumam nav bijušas rādītāju neizpildes.

Neskatoties uz kravu pārvadājumu apjomu samazināšanos, Koncerns turpināja nodrošināt infrastruktūras un pakalpojumu sniegšanas kvalitāti un atbilstošu drošības līmeni. Kopējais Koncernā izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2025. gadā sasniedza 65 094 tūkst. EUR (bez Koncerna ietvaros veiktajiem kapitālieguldījumiem). Finanšu resursi ieguldīti pamatlīdzekļu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē, nemateriālajos ieguldījumos, kā arī jaunu objektu būvniecībā. No tiem nozīmīgākie:

- LDz kapitālieguldījumu apjoms 2025. gadā ir 62 712 tūkst. EUR. Infrastruktūras attīstībā ieguldīti 47 193 tūkst. EUR, no tiem 395 tūkst. EUR ieguldīti inovatīvo tehnoloģiju ieviešanā, 46 798 tūkst. EUR - pārējā attīstībā. Atjaunošanā ieguldīti 15 519 tūkst. EUR, no tiem 13 352 tūkst. EUR ieguldīti kapitālajā remontā, 1 096 tūkst. EUR - esošo IT sistēmu atjaunošanā, 1 071 tūkst. EUR ieguldīti tehnoloģisko iekārtu iegādē sliežu ceļu remontam un uzturēšanai, kā arī iekārtās turpmākai informācijas sistēmu un sakaru līdzekļu attīstībai un nemateriālajos aktīvos.
- SIA "LDZ CARGO" kopējais izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2025. gadā sasniedza 2 222 tūkst. EUR, kas ieguldīti pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē. Sabiedrība 2025. gadā veica ieguldījumu ČME3M sērijas lokomotīves vidējā remontā 430 tūkst. EUR apmērā un 88 vagonu kapitālajā remontā – 1 461 tūkst. EUR apmērā.
- SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" līdz iekļaušanai SIA "LDZ CARGO" veikti kapitālieguldījumi 97 tūkst. EUR.
- SIA "LDZ apsardze" kopējais izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2025. gadā sasniedza 71 tūkst. EUR, kas tika ieguldīti pamatlīdzekļu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē, visi kapitālieguldījumi finansēti no pašu līdzekļiem.
- AS "LatRaiNet" kapitālieguldījumu apjoms 2025. gadā ir 16 tūkst. EUR, kas ieguldīti pamatlīdzekļu iegādē.

Nepabeigtajā celtniecībā iekļauti investīciju projektiem iegādātie materiāli 3 469 tūkst. EUR apmērā.

3. MĒRĶI UN TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA

Samazinoties kravu pārvadājumu apjomiem, turpinās darbs pie Koncerna darbības efektivitātes veicināšanas, pārskatot biznesa, organizatoriskos un tehnoloģiskos procesus, lai palielinātu Koncerna saimnieciskās darbības efektivitāti un samazinātu izmaksas, kā arī nodrošinātu Koncerna konkurētspējīgu un ilgtspējīgu darbību nākotnē.

2025. gada 11. novembrī Ministru kabinets apstiprināja Indikatīvo dzelzceļa infrastruktūras attīstības plānu 2025.–2029. gadam (protokols Nr. 47/29.§) (turpmāk – Indikatīvais plāns), kas nosaka vienotu, stratēģiski saskaņotu ietvaru dzelzceļa infrastruktūras attīstībai visā valsts publiskās lietošanas dzelzceļa tīklā. Indikatīvajā plānā ir noteikti dzelzceļa infrastruktūras attīstības un atjaunošanas virzieni, prioritāri attīstot pasažieru pārvadājumus, lai veicinātu reģionu savienojamību un nodrošinātu iedzīvotāju mobilitātes vajadzības nākotnē. Tas iezīmē mērķtiecīgu pāreju uz modernāku, efektīvāku un ilgtspējīgāku dzelzceļa infrastruktūru, paredzot tehnisko modernizāciju un elektrifikāciju, pasažieru infrastruktūras attīstību, kustības ātruma paaugstināšanu, kā arī Rail Baltica integrāciju ar Latvijas dzelzceļa tīklu. Vienlaikus būtiska uzmanība pievērsta arī kravu pārvadājumu kapacitātes stiprināšanai un multimodālu transporta risinājumu attīstībai. Plānā paredzēto pasākumu īstenošanai kopējais investīciju apjoms dzelzceļa infrastruktūras attīstībai 2024.–2029. gadā, ietverot Eiropas Savienības fondu, valsts budžeta un LDz ieguldījumus, ir aptuveni 784 miljoni eiro. Šis finansējums nodrošina iespēju gan atjaunot un modernizēt esošo infrastruktūru, gan īstenot jaunus attīstības projektus, stiprinot dzelzceļa lomu Latvijas transporta sistēmā un tautsaimniecībā kopumā.

Koncerna biznesa modelis ir balstīts uz tā rīcībā esošajiem aktīviem – kvalitatīvu infrastruktūru, kompetentu komandu un ilggadēju pieredzi, vienlaikus būtiski paplašinot Koncerna jau esošās darbības jomas, attīstot ekspedīcijas darbību, t.sk. jūras ekspedīciju, autotransporta ekspedīciju, noliktavu pakalpojumus, papildus pēcapstrādes pakalpojumu u.c.

Kravu pārvadājumu un loģistikas biznesa virziena nākotnes prioritātes – kravu pārvadājumi, specializētas kravas, cieša sadarbība ar ostu pārvaldēm un ostu termināļiem, vienots loģistikas piedāvājums.

Lai kāpinātu Koncerna sabiedrību darbības efektivitāti un produktivitāti, arī turpmāk akcents tiks likts uz cilvēkresursu un materiālresursu bāzes pārdomātu izmantošanu, samazinot izmaksas. Līdz ar to arī turpmāk tiks pārskatīti tehnoloģiskie procesi, veicamās funkcijas, kā arī izvērtētas Koncerna pārvaldības iespējas.

LDz un visa valsts transporta un loģistikas nozare tieši konkurē ar tuvākajām kaimiņvalstīm – Lietuvu un Igauniju – par pārvadājumu piesaisti Latvijas tranzīta koridoram. Infrastruktūras pakalpojumu efektivitāte būs viens no izšķirošajiem faktoriem konkurences cīņā par kravu pārvadājumiem pa dzelzceļu.

2026. gadā Koncerna galvenās prioritātes un mērķi būs saistīti ar uzņēmumu darbības efektivitātes būtisku palielināšanu un finanšu līdzsvara atgūšanu un nostiprināšanu, kā arī ar jaunizstrādāto organizatorisko un tehnoloģisko procesu ieviešanu un nostabilizēšanu.

Līdz ar Koncerna darbības virzienu pārskatīšanu un efektivitātes veicināšanu 2026. gadā būtiska uzmanība tiks pievērsta mērķa tirgu un kravu segmentu diversifikācijai, piesaistot kravu pārvadājumus jaunos tirgos, izstrādājot jaunus pakalpojumus u.c.

Līdz ar šiem mērķiem Koncerns aktīvi strādās arī pie pasažieru vajadzībām nepieciešamās ērtas un efektīvas infrastruktūras attīstības, kā arī nemainīgi rūpēsies par drošības veicināšanu pie un uz sliežu ceļiem.

Ņemot vērā 2025. gadā notikušos intensīvos pārmaiņu procesus, Koncerna vadības komanda nodrošinās efektīvu finanšu un personāla vadību, kā arī īstenos visaptverošu un caurspīdīgu komunikāciju gan Koncerna iekšienē, gan ar klientiem, sadarbības partneriem, iesaistītajām pusēm un plašu sabiedrību.

- **VAS “Latvijas dzelzceļš”** turpinās nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs, lai veicinātu dzelzceļa pasažieru skaita pieaugumu, attīstot dzelzceļu kā centrālo elementu sabiedriskā transporta sistēmā Latvijā.

LDz vispārējais stratēģiskais mērķis ar Ministru kabineta 06.06.2021. rīkojumu Nr. 421 ir apstiprināts sekojošā redakcijā - Nodrošināt efektīvu, drošu un ilgtspējīgu dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu, piedāvājot arī konkurētspējīgus loģistikas, dzelzceļa ritošā sastāva remonta un apkopes, stratēģiski svarīgu objektu apsardzes pakalpojumus, sekmējot videi draudzīgu dzelzceļa pārvadājumu attīstību. 2026. gadā paredzēts ar Ministru kabineta lēmumu apstiprināt atjaunoto vispārējo stratēģisko mērķi, kurā nav sagaidāmas būtiskas izmaiņas.

2026. un turpmākajos gados sasniedzamie mērķi un veicamie uzdevumi tiks realizēti atbilstoši LDz plānošanas un normatīvajiem dokumentiem.

VAS “Latvijas dzelzceļš” stratēģija un rīcības plāns akceptēts ar 05.07.2021. LDz valdes lēmumu Nr. VL-34/240, un apstiprināts ar LDz padomes 14.07.2021. lēmumu Nr. PA1.2./8-6.

2025. gada 11. novembrī Ministru kabinetā ir apstiprināts Indikatīvais dzelzceļa infrastruktūras attīstības plāns 2025.–2029. gadam (turpmāk – Indikatīvais plāns), kas nosaka vienotu, stratēģiski saskaņotu ietvaru dzelzceļa infrastruktūras attīstībai visā valsts publiskās lietošanas dzelzceļa tīklā. Indikatīvajā plānā ir noteikti dzelzceļa infrastruktūras attīstības un atjaunošanas virzieni, prioritāri attīstot pasažieru pārvadājumus, lai veicinātu reģionu savienojamību un nodrošinātu iedzīvotāju mobilitātes vajadzības nākotnē. Tas iezīmē mērķtiecīgu pāreju uz modernāku, efektīvāku un ilgtspējīgāku dzelzceļa infrastruktūru, paredzot tehnisko modernizāciju un elektrifikāciju, pasažieru infrastruktūras attīstību, kustības ātruma paaugstināšanu, kā arī Rail Baltica integrāciju ar Latvijas dzelzceļa tīklu. Vienlaikus būtiska uzmanība pievērsta arī kravu pārvadājumu kapacitātes stiprināšanai un multimodālu transporta risinājumu attīstībai. Plānā paredzēto pasākumu īstenošanai kopējais investīciju apjoms dzelzceļa infrastruktūras attīstībai 2024.–2029. gadā, ietverot Eiropas Savienības fondu, valsts budžeta un LDz ieguldījumus, ir aptuveni 784 miljoni eiro. Šis finansējums nodrošina iespēju gan atjaunot un modernizēt esošo infrastruktūru, gan īstenot jaunus attīstības projektus, stiprinot dzelzceļa lomu Latvijas transporta sistēmā un tautsaimniecībā kopumā.

Lai nodrošinātu Indikatīvā plāna īstenošanu, secīgi pēc Indikatīvā plāna apstiprināšanas Ministru kabinetā, 2025. gada 30. decembrī atbilstoši Dzelzceļa likuma 10. pantam Satiksmes ministrija un LDz noslēdza Daudzgaļu līgumu par valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un attīstības plānošanu un finansēšanu 2025.–2029. gadam. Daudzgaļu līgumā ir noteikti konkrēti

sasniedzamie rādītāji, ko valsts sagaida no dzelzceļa infrastruktūras, tāpat tas nosaka valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja finansēšanai veicamo maksājumu struktūru, kā arī nosaka skaidrus sadarbības principus un stabilus finansējuma mehānismus visam plānošanas periodam, radot prognozējamu vidi infrastruktūras darbu plānošanai un īstenošanai.

2025. gada 30. decembrī ir saņemta akcionāra (SM) gaidu vēstule (Nr. A1.1/6-1), kas sniedz skaidru akcionāra mandātu un definē sasniedzamos mērķus vidējā termiņā – trīs līdz septiņu gadu perspektīvā.

Ņemot vērā apstiprināto Indikatīvo plānu, noslēgto Daudz gadu līgumu un akcionāra gaidu vēstulē noteikto mandātu, 2025. gada nogalē izstrādāts un ar 2025. gada 16. decembra Valdes lēmumu Nr. VL-1.6/433-2025 akceptēts LDz Vidēja termiņa darbības stratēģijas 2026.-2030. gadam projekts. 2026. gada 13. februārī Padomē akceptēts Vidēja termiņa darbības stratēģijas projekts, kas tuvākajā laikā tiks iesniegts SM un Valsts kancelejas pārresoru koordinācijas daļai atzinuma saņemšanai. Plānots, ka LDz Vidēja termiņa darbības stratēģija 2026.-2030. gadam galīgajā redakcijā tiks apstiprināta 2026. gada laikā.

VAS "Latvijas dzelzceļš" būtiskas investīcijas dzelzceļa infrastruktūras modernizācijā un attīstībā veic ar ES fondu un valsts budžeta atbalstu.

Ģeopolitiskā situācija, tehnisko risinājumu saskaņošana ar trešajām pusēm, kā arī citi neparedzami apstākļi būtiski ietekmē būvniecības termiņu izpildi.

Projekti "Dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija" un "Dzelzceļa infrastruktūras modernizācija vilcienu kustības ātruma paaugstināšanai" tika posmoti starp diviem ES fondu plānošanas periodiem.

Projekta "Dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija" ietvaros līdz 2025. gada beigām tika sasniegta izpildīto darbu vērtība 68% apmērā, nododot gala ekspluatācijā 16 stacijas un pagaidu ekspluatācijā 15 stacijas. Neskatoties uz sasniegto progresu 2025. gada ietvaros, visos būvdarbu līgumos konstatējams neapmierinošs būvdarbu temps.

Darbu temps viszemākais ir līnijā "Rīga – Krustpils", kur izpildīto darbu vērtība 2025. gada beigās sasniegta tikai 10% apmērā. Tiek virzīts lēmums par līguma izbeigšanu ar būvdarbu veicēju. Paralēli LDz 2025. gada 15. augustā izsludināja iepirkumu būvdarbu pabeigšanai līnijā "Rīga – Krustpils", iepirkumā saņemti divi piedāvājumi, abiem pārsniedzot plānoto līgumcenu. LDz nav pieejami finanšu resursi līguma slēgšanai. Lai sekmētu projekta izpildi, LDz ir sagatavojis piedāvājumu finansējuma pārdalei starp LDz projektiem.

Projekta "Dzelzceļa infrastruktūras modernizācija vilcienu kustības ātruma paaugstināšanai, 2. posms" ietvaros 2025. gada decembrī tika sasniegts projekta rezultāta rādītājs – izbūvēti vismaz 65% kontaktīkla no projekta plānotā apjoma, nododot pagaidu ekspluatācijā 68 km atjaunotā/modernizētā kontaktīkla līnijās Rīga – Jelgava un Rīga – Aizkraukle. 2026. gadā paredzēta projekta pabeigšana un visu darbu nodošana gala ekspluatācijā.

Vienlaicīgi, Satiksmes ministrija sadarbībā ar esošā 1520 mm sliežu platuma tīkla infrastruktūras pārvaldītāju VAS "Latvijas dzelzceļš" un Rail Baltica projekta ieviešējorganizācijām – RB Rail AS un sabiedrību ar ierobežotu atbildību "EIROPAS DZELZCEĻA LĪNIJAS" izstrādā Latvijas vienotā dzelzceļa tīkla attīstības priekšlikumus 2021. – 2027. gada Eiropas Savienības daudzgadīgo budžeta periodam, kas ietver priekšlikumus dzelzceļa tīkla uzlabojumiem, modernizācijai konkurētspējīga pasažieru dzelzceļa transporta nodrošināšanai, kā arī priekšlikumus par nepieciešamajiem ieguldījumiem dzelzceļa infrastruktūrā, vienlaikus nodrošinot sinerģiju starp 1520 mm un Rail Baltica infrastruktūru, secīgi pārorientējot AF un Kohēzijas fonda līdzekļus 2021.-2027. gadam.

Proaktīvi LDz ir uzsācis darbības vēl divu 2021.-2027. gada plānošanas perioda projektu sagatavošanā un ieviešanā – "Rīgas dzelzceļa mezgla savienojošās infrastruktūras izveide" (RIX-RCS- Aizkraukles virziens) un dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija (Perons 2), paredzot modernizēt vēl 23 stacijas un pieturas punktus.

Abos projektos tiek gatavota iepirkuma dokumentācija un pakāpeniski tiek izsludināti iepirkumi.

Perons 2 un RIX-RCS-Aizkraukles virziens projektos izsludināti 5 iepirkumi, paredzot 17 staciju un pieturas punktu pasažieru infrastruktūras modernizāciju un posma Torņakalns – Imanta pasažieru infrastruktūras atjaunošanu un kontaktīkla modernizāciju. Divos iepirkumos izsludināti rezultāti, trijos iepirkumos rezultāti tiks izsludināti 2026. gada pirmajos mēnešos.

2025. gadā Atvērēšanas un noturības instrumenta finansētajā projektā "Dzelzceļa elektrificētā tīkla modernizācija un attīstība" veikti apjomīgi būvdarbi, sasniedzot darbu izpildi 38% apmērā. Projekta ietvaros tiek uzlabota bezemisiju dzelzceļa infrastruktūra Rīgas mežglā un līnijā Rīga - Tukums, kā arī paplašināta elektrificētā zona Zaslauks – Bolderāja, nomainot un izbūvējot kontakttīklu.

Saskaņā ar informatīvo ziņojumu "Par dzelzceļa nozares kapitālsabiedrību integrāciju" (izskatīts Ministru kabinetā 2025. gada 10. jūnijā) dzelzceļa nozares reformas ietvaros par Rail Baltica projekta ietvaros būvētās dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju paredzēts noteikt LDz. Lai veicinātu kvalitatīvas publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izveidi pēc iespējas īsākā termiņā, kā arī nodrošinātu sinerģijas un ietaupījumus, kas saistīti ar vienota publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja noteikšanu un vienota pārvaldības modeļa ieviešanu, LDz ir uzsācis Rail Baltica projekta Latvijā ieviešanas visaptverošu un padziļinātu vadības, finanšu, ekonomisko, tehnoloģisko un juridisko izvērtējumu, ar mērķi to īstenot līdz 2026. gada 31. maijam. Pēc padziļinātās izpētes rezultātu saņemšanas izskatīšanai Ministru kabinetā tiks iesniegts priekšlikums par valsts tiešās izšķirošās ietekmes un līdzdalības izbeigšanu SIA "Eiropas dzelzceļa līnijas", ieguldot SIA "Eiropas dzelzceļa līnijas" kapitāla daļas LDz pamatkapitālā un tādējādi valstij iegūstot netiešu izšķirošo ietekmi un LDz iegūstot tiešu izšķirošu ietekmi un līdzdalību SIA "Eiropas dzelzceļa līnijas".

- **SIA "LDZ CARGO"** (turpmāk arī - LDZ CARGO) LDZ CARGO aktīvi strādā, lai attīstītu kravu pārvadājumus kā Latvijas, tā arī kaimiņvalstu – Lietuvas un Igaunijas teritorijās, piedaloties konkursos, piesaistot jaunus klientus un piedāvājot jaunus maršrūtus.

2026. gadā LDZ CARGO turpinās darbu pie iepriekšējos gados izvirzītajām prioritātēm – darbības efektivitātes veicināšana, optimizējot biznesa, organizatoriskos un tehnoloģiskos procesus, lai palielinātu LDZ CARGO saimnieciskās darbības efektivitāti un samazinātu izmaksas, kā arī nodrošinātu LDZ CARGO konkurētspējīgu un ilgtspējīgu darbību nākotnē. LDZ CARGO stiprinās sadarbību ar lielākajiem stratēģiskajiem klientiem, pilnveidojot komercdarbības funkcijas, kas balstītas uz klientu apmierinātību un piedāvāto pakalpojumu kvalitāti, tādā veidā sekmējot LDZ CARGO darbības rezultātus.

LDZ CARGO strādā pie jaunu IT risinājumu ieviešanas ar mērķi automatizēt esošos procesus un uzlabot resursu pārvaldību. Lai modernizētu IT sistēmas, kas tiek izmantotas uzņēmumā un uzlabotu to drošības līmeni, tiek pētīta citu valstu pārvaldītāju pieredze un piegādātāju produkti, sagatavota tehnisko prasību dokumentācija.

Lai uzlabotu Drošības pārvaldības sistēmas efektivitāti, 2026. gadā tiks izstrādāta un realizēta Drošības pārvaldības sistēmas apmācības programma, kas aktualizēs darbinieku zināšanas par sistēmas būtību un mērķiem. Apmācības programma tiks strukturēta atbilstoši kritērijiem, kas ietverti Regulas (ES) 2018/762 I pielikumā, kurā ir noteikti drošības pārvaldības sistēmas elementi un prasības dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem.

- **SIA "LDZ apsardze"** strādā atbilstoši LDZ koncerna stratēģijai un tai izvirzītajiem mērķiem, kura paredz LDZ koncerna un tajā ietilpstošo sabiedrību biznesa modeļa maiņu.

2025. gadā Sabiedrība izpildīja primāri izvirzīto finanšu mērķi attiecībā uz dividendžu izmaksu Sabiedrības dalībniekam 248 tūkst. EUR. 2025. gada pozitīvā izaugsme un pamatdarbības rentabilitāte arī nākošajā gadā nodrošinās izvirzītā mērķa izpildi.

- **AS "LATRAILNET"** attīstība balstās uz LatRailNet vidēja termiņa Stratēģiju. Sabiedrības vidēja termiņa Stratēģijā ir noteikti LatRailNet saimnieciskās darbības un attīstības galvenie virzieni, plānota LatRailNet darbība, dividendēs izmaksājamā peļņas daļa un budžets. Izstrādājot Stratēģiju, ir noteikti arī LatRailNet ilgtermiņa mērķi, ņemot vērā VAS "Latvijas dzelzceļš" komercdarbības virzienu, vadības procesu un tās atkarīgo sabiedrību attīstības Stratēģijas laika posmam līdz 2030. gadam.

LatRailNet turpmākā attīstība virzīta uz neatkarīgas, caurspīdīgas un efektīvas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldības vides stiprināšanu, veidojot efektīvu dzelzceļa infrastruktūras pārvaldības vidi. 2025. gadā tika izstrādāts un ar akcionāru apspriests LatRailNet vidēja termiņa stratēģijas projekts 2026.–2028. gada periodam, kuru plānots apstiprināt 2026. gada pirmajā ceturksnī.

LatRailNet turpina stiprināt būtisko funkciju neatkarību, pilnveidojot jaudas sadales procesus un uzlabot tīkla darbības kvalitāti, lai nodrošinātu stabilu un prognozējamu pakalpojumu sniegšanu tirgus dalībniekiem. Attīstības virziens ietver arī modernāku datu izmantošanu, risku vadības pilnveidi un darbības procesu efektīvizēšanu, kas ļauj LatRailNet elastīgi reaģēt uz nozares pārmaiņām un koncerna stratēģiskajiem lēmumiem. LatRailNet mērķis ir saglabāt profesionālu, neatkarīgu un

ilgtspējīgu darbības modeli, kas nodrošina sabalansētu infrastruktūras izmantošanu un atbalsta dzelzceļa nozares ilgtermiņa izaugsmi.

4. PĒTNIECĪBAS DARBI UN ATTĪSTĪBAS PASĀKUMI

SIA "LDZ CARGO" 2025. gadā veikusi pētniecības un attīstības darbus 98 tūkst. EUR apmērā, no tiem iekšējie izdevumi pētniecības un attīstības darbiem – 90 tūkst. EUR, izdevumi par citiem uzņēmumiem pasūtītiem pētniecības un attīstības darbiem – 8 tūkst. EUR.

LDZ CARGO un Rīgas Tehniskajai universitātei (RTU) ir noslēgts sadarbības līgums, kura ietvaros abas puses vienojās par sadarbību, kuras mērķis ir attīstīt pušu darbības veidus, paaugstināt esošo resursu kvalitāti, pilnveidot zināšanas un tehnoloģijas, popularizējot dzelzceļa nozares specialitātes. 2025. gadā LDZ CARGO ir izteikusi ieinteresētību RTU projekta "VIBRIS-AI - Vibration-based Immune System for Preventive Vehicle Diagnostics" virzībai. Projekts paredz jaunu inovatīvu ritošā sastāva vibrāciju diagnostikas metožu izstrādi, lai laicīgi diagnosticētu ritošā sastāva bojājumus, kā rezultātā tiktu samazināts ritekļu bojājumu skaits, pagarināts to kalpošanas ilgums.

2025. gadā tika pabeigta visu ekspluatācijā esošo ČME3 sērijas dīzeļlokomotīvu dzinēju dzesēšanas sistēmu pārveidošana no tehniskā ūdens uz antifrīzu. Rezultātā dīzeļdegvielas īpatnējais patēriņš dīkstāves laikā ČME3 sērijas lokomotīvē samazinājies par 34%. Gada beigās šis projekts tika realizēts arī ekspluatācijā esošajām 2TE116 sērijas lokomotīvē.

Lai attīstītu kravu pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu Lietuvā, tādējādi paplašinot savas darbības teritoriju, 2025. gadā turpinājās dažādi pētniecības un sagatavošanās darbi. Noslēgts līgums ar "LTG INFRA" par Lietuvas publiskās dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu, kā arī veikti citi pasākumi sadarbības līgumu slēgšanai un klientu piesaistei. Tā kā atbilstoši Lietuvas publiskās infrastruktūras pārvaldītāja prasībām vilces līdzekļiem jābūt aprīkoti ar GSM-R tipa radiostacijām, lai 2M62UM un ČME3M sērijas dīzeļlokomotīves varētu izmantot pārvadājumiem Lietuvas teritorijā, tās tika aprīkotas ar GSM-R radiostacijām. Saņemts sertifikācijas centra atzinums par šo radiostaciju atbilstību izmantošanai Latvijas un Lietuvas infrastruktūrā.

Lai paaugstinātu konkurētspēju, 2024. gadā tika saņemta atzītā saņēmēja atļauja, kas ļauj LDZ CARGO piedāvāt klientiem pilnu pakalpojumu klāstu, kas iekļauj muitas procedūras uzsākšanu un noslēgšanu. 2025. gadā saņemta atzītā nosūtītāja atļauja, kas ļauj LDZ CARGO veikt tranzīta deklarāciju noformēšanu un kopsavilkuma deklarāciju iesniegšanu, ievērojot muitas noteiktās prasības. Turpinās dokumentu sagatavošana AEO statusa (atzītais Komersants) saņemšanai.

LDZ CARGO reorganizācijas rezultātā kopš 2025. gada 3. oktobra tiek nodrošinātas arī ritošā sastāva remonta, apkopes un ekipēšanas funkcijas, attiecīgi palielinājusies arī LDZ CARGO atbildība vides aizsardzības jomā. Rūpējoties par apkārtējo vidi un sekojot savas uzņēmējdarbības rezultātā radītājam ietekmei uz vidi, regulāri tiek veikts pazemes ūdeņu, grunts un gaisa kvalitātes monitorings, uz kā pamata tiek noteikta sanācības darbu nepieciešamība.

AS "LatRailNet" turpina aktīvu darbību vairākās oficiālajās Eiropas Komisijas un infrastruktūras pārvaldītāju dialogu platformās, nodrošina dalību zinātniskajās konferencēs ar mērķi nodrošināt atziņu apmaiņu. AS "LatRailNet" pārskata gadā piedalījās Eiropas Komisijas konsultatīvajā darba grupā SERAF, kā arī Eiropas Savienības infrastruktūras koordinācijas platformas PRIME izveidotajā rīcības grupā, kas strādā pie jaunā pārvaldības modeļa ieviešanas pēc Jaudas regulas stāšanās spēkā.

Atbilstoši Stratēģijā noteiktajam, AS "LatRailNet" sadarbībā ar pētniecības institūcijām nodrošina transporta modeli, kas lietotājiem ar tiešsaistes rīku palīdzību ļaus pieteikt valsts intervences transporta infrastruktūrā, tostarp izteikt priekšlikumus par infrastruktūras maksas līmeni. 2023. gadā tika izstrādāts šī tiešsaistes rīka digitālais prototips, kas tika apspriests vairākās sabiedriskā dialoga platformās. Savukārt 2025. gadā tika veikta prototipa tālākā attīstīšana testa vidē.

AS "LatRailNet" prioritāte 2025. gadā bija cilvēkkapitāla vadīšana. Pārskata periodā tika īstenota AS "LatRailNet" publicitātes politika.

5. INFORMĀCIJA PAR GALVENAJIEM RISKIEM

Koncerna būtiskākie riski ir saistīti ar globāliem ārējiem faktoriem, kas nav kontrolējami, tāpēc šādu risku pārvaldīšanas mērķis ir samazināt negatīvo ietekmi ekonomiski izdevīgākajā veidā, rast alternatīvas, paplašināt esošos un attīstīt jaunus darbības virzienus.

Tirgus risks

Risks, ka tirgus struktūras un apjomu izmaiņu dēļ Koncerna plānotais pakalpojumu apjoms var samazināties un ietekmēt ieņēmumus. Dzelzceļa kravu pārvadājumu tirgus struktūru un apjomu ietekmē pret Krieviju un Baltkrieviju noteiktās starptautiskās sankcijas, kas aizliedz vairāku tradicionālu dzelzceļa kravu preču grupu importu un eksportu. Politisku risku dēļ papildus pastāv nenoteiktība par tranzītu caur Krieviju un caur Baltkrieviju, paaugstinot riska iestāšanās varbūtību.

Tirgus risku radītās ietekmes mazināšanai Koncerns veic izmaksu optimizāciju, pārskatot un mainot tehnoloģiskos un administratīvos procesus, paaugstinot to efektivitāti. Dzelzceļa infrastruktūras pakalpojumu pieprasījuma palielināšanai Koncerns veicina iekšzemes un Baltijas valstu pārvadājumus un kravu pārvadājumus starp Vidusāziju un Latviju. Papildus primārajām kravu grupām - graudiem, minerālmēsliem un metālrūpniecības produktiem, aktīvi tiek strādāts pie citiem kravu segmentiem un Eiropas un Ķīnas konteineru kravu piesaistes. Turpinās dzelzceļa infrastruktūras būvniecības pakalpojumu attīstīšana.

Tirgus struktūras izmaiņu rezultātā turpina palielināties pasažieru pārvadājumu īpatsvars. Arī publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošana iekšzemes pasažieru pārvadājumiem, ko veica AS "Pasažieru vilciens", 2025. gadā ir palielinājusies par 37,5% salīdzinot ar 2019. gadu. Tā kā infrastruktūras izmantošanu pasažieru pārvadājumiem valsts dotē tiešo izmaksu apmērā, tad šādas tirgus struktūras izmaiņas turpina negatīvi ietekmēt LDz darbības rezultātu.

Tirgus riska ietekmē paaugstinās likviditātes riska varbūtība, jo pastāv nenoteiktība par ieņēmumiem no kravu pārvadājumiem. Riska novēršanai veikta kredītresursu piesaiste, noteikti garāki maksājumu termiņi un šo termiņu precīzas ievērošanas kontrole atbildīgajās struktūrās, tiek veikta naudas plūsmas pastiprināta kontrole un nepārtraukta rezultāta plānošana (*rolling forecast*), ieviesta detalizētāka un biežāka investīciju plāna kalendārā grafika pārskatīšana.

Starptautisko un nacionālo sankciju ievērošanas atbilstības risks

Koncerna sadarbība ar Krieviju un Baltkrieviju ir būtiski mazinājusies, tomēr joprojām pastāv dēļ dzelzceļa pārvadājumu tehnoloģiskajām īpatnībām. Kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā 24.02.2022. pret Krieviju un Baltkrieviju noteiktās starptautiskās sankcijas tiek arvien pastiprinātas: palielināts sankcijām pakļauto fizisko un juridisko personu skaits, noteikti papildu preču aprites ierobežojumi un ierobežojumi finanšu iestāžu darbībai.

Sankciju ievērošanas nodrošināšanai LDz padome ir apstiprinājusi Koncerna līmeņa politiku, tās īstenošanu nodrošina LDz Sankciju daļa. Sankciju daļa nodrošina sankciju pārvaldības sistēmas darbību un kontroli Koncernā. Kontroles sistēma ietver kravu pieteikumu pārbaudes, padziļinātas izpētes pirms darījumiem ar pirmšķietamiem riska indikatoriem, kā arī pastiprinātas kontroles visos iepirkuma procesa posmos. Visiem darbiniekiem ir saistošas darījumu pārbaudes procedūras un ikdienā veicamo sankciju pārbaudes vadlīnijas. Sankciju daļa nodrošina nekavējošu informēšanu par sankciju sarakstu izmaiņām un to skaidrojumiem Latvijas dzelzceļa intranet mājas lapā, un veic regulāras darbinieku apmācības.

Investīciju projektu izpildes riski

LDz investīciju projektu īstenošanā būtiskākie riski saistīti ar darbu izpildes kavēšanos ES fondu finansētajos projektos, kuru izpildes termiņš ir 2026. gadā. Kavēto darbu paātrinātas izpildes iespējas ir ļoti ierobežotas, jo dzelzceļa infrastruktūras modernizācijas projektu būvdarbi ir jāsalāgo ar pasažieru vilcienu kustības grafiku, ar minimālu ietekmi uz to, kam nepieciešama savlaicīga un precīza darbu plānošana un organizēšana. Galvenie kavējumu cēloņi ir uzņēmēju resursu trūkums, problēmas ar apakšuzņēmējiem, nepietiekams tehnikas nodrošinājums. Investīciju projektu risku pārvaldīšanai Latvijas dzelzceļš nodrošina pastāvīgu projektu ieviešanas uzraudzību, veic projektu vadīšanas procesu novērtēšanu un uzlabošanu, tostarp tiek aktualizēti "Latvijas dzelzceļš" koncerna investīciju projektu plānošanas un izpildes kontroles noteikumi, un projektu risku vadības pamatprincipi.

6. FILIĀLES UN PĀRSTĀVniecības ĀRVALSTĪS

SIA "LDZ CARGO" ir filiāle Igaunijā.

LDz un citām Koncerna sabiedrībām nav filiāles un pārstāvniecības ārvalstīs.

7. ĢEOPOLITISKĀ SITUĀCIJA UN TĀS IETEKME UZ KONCERNA SPĒJU TURPINĀT DARBĪBU

2025. gada Koncerna saimnieciskās darbības rezultāts ir zaudējumi 7 823 tūkst. EUR, salīdzinājumā ar 2024. gadu zaudējumi ir ievērojami samazinājušies - par 31 154 tūkst. EUR jeb 79,9%.

Ārējie faktori, kas saistīti ar ģeopolitisko situāciju, karu Ukrainā un noteiktajām starptautiskajām ekonomiskajām sankcijām pret Krieviju un Baltkrieviju, kā arī Krievijas iekļaušana zemu nodokļu vai beznodokļu valstu un teritoriju sarakstā liecina, ka situācija, kas saistīta ar kravu pārvadājumu apjomiem, pārrēķināmajā nākotnē būtiski neuzlabosies.

Pēc 2022. gada 24. februārī notikušā Krievijas iebrukuma Ukrainā pret Krieviju un Baltkrieviju tiek vērstas plašas ekonomiskās un politiskās sankcijas. Sankcijām bija būtiska ietekme uz Koncerna darbību, jo bija nepieciešams pārskatīt iekšējos sankciju pārvaldības procesus, kā arī novirzīt papildu resursus sankciju pārbaudēm, veicot gan sadarbības partneru, gan pārvadāto kravu pārbaudes.

Ņemot vērā Koncerna sadarbību ar Krievijas un Baltkrievijas sadarbības partneriem iepriekšējos gados, kā arī LDz darbības specifiku, karadarbība Ukrainā neapšaubāmi atstāja un turpinās atstāt iespaidu uz koncerna darbību gan 2026. gadā, gan turpmāk. Spēkā esošie ierobežojumi ir veicinājuši kravu apgrozījuma samazināšanos un ir grūti paredzēt iespējamo papildu sankciju ietekmi uz koncerna darbību nākotnē. Ievērojot ar sankcijām saistītos riskus, ir veikti sekojoši pasākumi:

1) LDz ir izveidota atsevišķa par sankciju pārbaudi atbildīga Sankciju daļa un Sankciju komisija, pastiprinot informācijas apmaiņu par sankciju pārbaudēm Koncerna ietvaros.

2) Koncernā ir izstrādāta un ieviesta "Latvijas dzelzceļš" koncerna Sankciju politika, nodrošinot vienādu pieeju sankciju pārbaudēm visā Koncernā.

3) Vērtējot riskus, kas saistīti ar būtiski paplašinātiem sektorālo sankciju sarakstiem, LDz pastiprināja kravu pārbaudes procedūras, pastiprināti vērtējot kravu veidus un to atbilstību noteiktajām sektorālajām sankcijām.

4) Visas sankciju sarakstos iekļautās personas ir atspoguļotas LDz uzturētajā informācijas sistēmā (IS) Sankcijas, kas nodrošina visu klientu un sadarbības partneru ikdienas automātisku pārbaudi uz sakrītību ar sankciju sarakstā iekļauto personu sarakstiem. IS Sankcijas saraksti tiek atjaunoti katru dienu, automātiski iegūstot informāciju no oficiālajām vietnēm, kas uztur ziņas par Latvijas Republikas, Eiropas Savienības, ANO un OFAC sankcijām.

5) 2026. gadā turpinās darbs pie IS Sankcijas pilnveidošanas, kā arī pie sankciju jomas stiprināšanas LDz, veicot virkni tehnisku uzlabojumu.

Koncerna vadība apzinās nenoteiktību, kas saistīta ar turpmāku situācijas attīstību, un turpina ik dienas sekot līdzi notikumu attīstībai, kā arī to iespējamai ietekmei uz LDz darbību.

Tomēr, neskatoties uz sarežģīto situāciju, LDz vadība ir pārliecināta, ka konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanā ir piemērojams darbības turpināšanas princips, kas pamatots ar uzsākto jaunā Koncerna biznesa modeļa īstenošanu un organizatorisko un tehnoloģisko procesu pārskatīšanu, kas ir rezultējies un arī turpmāk rezultēsies izmaksu samazināšanā, kā arī nepieciešamā valsts līdzekļu finansējuma saņemšanu atbilstoši Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļai.

LDz galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs.

Tirgus riska radītās ietekmes mazināšanai Koncerns veic izmaksu optimizāciju, izmainot tehnoloģiskos un administratīvos procesus, paaugstinot to efektivitāti. Lai diversificētu kravu nomenklatūru un mazinātu atkarību no Krievijas un Baltkrievijas eksportētājiem, Koncerns mērķtiecīgi

darbojas jaunu tirgu un kravu piesaistē, kā arī tiek veikts aktīvs darbs pie citu tirgus segmentu sniegto pakalpojumu palielināšanas, tajā skaitā: iekšzemes kravu pārvadājumu apjoma palielināšanas.

Ir noslēdzies 2025. gada pavasarī uzsāktais Koncerna reorganizācijas process, kura mērķis bija gan vienkāršot Koncerna struktūru un samazināt izmaksas, gan arī izveidot SIA "LDZ CARGO" kā vienotu, spēcīgu, konkurētspējīgu un rentablu uzņēmumu. Reorganizācija veikta, pamatojoties uz Ministru kabineta 2025. gada 25. jūnija rīkojumu Nr. 373 "Par valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" izšķirošās ietekmes un līdzdalības izbeigšanu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "LDZ ritošā sastāva serviss" un sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "LDZ Loģistika"". 2025. gada 3. oktobrī tika pieņemts Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra lēmums Nr. 6-12/86409 "Par reorganizācijas ierakstīšanu komercreģistrā".

Paralēli ar izmaksu samazināšanās pasākumiem Koncernā noris darbs pie ieņēmumu palielināšanas – LDz gan no nomas objektiem, gan no pašu spēkiem sniegto pakalpojumu sniegšanas ārpus koncerna. SIA "LDZ CARGO" aktīvi strādā, lai attīstītu kravu pārvadājumus kā Latvijas, tā arī kaimiņvalstu – Lietuvas un Igaunijas teritorijās, piedaloties konkursos, piesaistot jaunus klientus un piedāvājot jaunus maršrūtus. Arī citas Koncerna sabiedrības aktīvi strādā pie klientu piesaistes.

LDz 2025. gadā finanšu līdzsvara nodrošināšanai no valsts budžeta saņēma 26 013 tūkst. EUR maksājumu par 2024. gadu.

2025. gada 30. decembrī Satiksmes ministrija un LDz noslēdza Daudzgaļu līgumu par valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un attīstības plānošanu un finansēšanu 2025.–2029. gadam.

Valsts budžeta līdzekļi LDz finanšu līdzsvara par 2025. gadu nodrošināšanai 24 498 tūkst. EUR apmērā ir paredzēti likumā "Par valsts budžetu 2026. gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028. gadam".

2025. gadā nepieciešamais finanšu līdzsvara nodrošināšanas finansējums atzīts ieņēmumu sastāvā saskaņā ar 20. SGS "Valsts atbalsts" minētajiem atzīšanas principiem. Šie principi nosaka valsts dotācijas atzīšanu tajā brīdī, kad pastāv pamatota pārliecība par nosacījumu, kas saistīti ar dotācijas saņemšanu, izpildi. Turklāt dotācijas, kas attiecas uz izmaksu segšanu, ir atzīstamas tajā periodā, kad notikušas izmaksas, pie nosacījuma, ka pastāv pamatota pārliecība par dotācijas saņemšanu nākotnē. Saimnieciskās darbības rezultātā 2025. gadā atzīti valsts normatīvajos aktos noteiktie valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja finanšu līdzsvara nodrošināšanai nepieciešamie līdzekļi 24 498 tūkst. EUR apmērā. Finanšu līdzsvars atzīts, vadoties pēc Starptautisko finanšu pārskatu standartu vadlīnijām un tādā apmērā, kā tas paredzēts likuma "Par valsts budžetu 2026. gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028. gadam" 72. pantā. Finanšu līdzsvara segšanas pieprasījums tiks sniegts pēc LDz gada pārskata apstiprināšanas Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā noteiktajā kārtībā.

Kritēriji, lai LDz saņemtu finanšu līdzsvara maksājumu, ir Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā noteikto finanšu līdzsvara nosacījumu neizpilde. Ņemot vērā to, ka 2025. gadā LDz neizpildīja Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā paredzētos finanšu līdzsvara nosacījumus, attiecīgi izpildījās kritēriji Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā paredzēto finanšu līdzsvara maksājumu saņemšanai. Arī iepriekšējo gadu finanšu līdzsvara finansējuma saņemšanas fakts apliecina 2025. gada ieņēmumu atzīšanas pamatotību.

Lai arī pastāv pārliecība par finanšu līdzekļu saņemšanu, pastāv nenoteiktība attiecībā uz LDz nepieciešamo papildu finanšu līdzekļu saņemšanas laiku. Šī nenoteiktība attiecas gan uz līdzekļiem, lai kompensētu dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un atjaunošanas izmaksas pilnā apmērā sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai visa 2025. gada laikā, gan uz līdzekļiem LDz finanšu līdzsvara nodrošināšana.

Papildus SIA "LDZ CARGO" likviditātes nodrošināšanai no 2024. gada OP Corporate Bank plc filiāle Latvijā ir piešķirta kredītlīnija īstermiņa naudas plūsmas finansēšanai 5 milj. EUR, kas 2025. gada 31. decembrī ir pieejama pilnā apjomā.

8. NOTIKUMI PĒC 2025. GADA PĀRSKATA SASTĀDĪŠANAS DATUMA

Kopš pārskata gada beigām nav bijuši notikumi, kam būtu būtiska ietekme uz 2025. gada konsolidētajos finanšu pārskatos uzrādīto informāciju.

9. PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU

Koncerna Mātes sabiedrības valde (turpmāk tekstā – Vadība) ir atbildīga par Koncerna konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanu.

Konsolidētie finanšu pārskati no 16. līdz 36. lapai ir sagatavoti, pamatojoties uz grāmatvedības ierakstiem un attaisnojuma dokumentiem, un sniedz patiesu priekšstatu par Koncerna finansiālo stāvokli 2025. gada 31. decembrī, tā 2025. gada darbības rezultātiem un naudas plūsmām.

Iepriekš minētie konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā (ES) apstiprinātajiem SFPS Grāmatvedības standartiem, balstoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. Konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā Vadības pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un pamatoti.

Koncerna Vadība ir atbildīga par atbilstošas uzskaites sistēmas nodrošināšanu, Koncerna aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citu Koncernā izdarītu pārkāpumu atklāšanu un novēršanu. Vadība ir atbildīga par Latvijas Republikas likumdošanas prasību izpildi.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

A.Grinbergs

Valdes loceklis

R.Pļavnieks

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI

KONSOLIDĒTAIS PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU PĀRSKATS PAR 2025. GADU

	2025	2024
	(EUR'000)	
Ieņēmumi	201 189	233 738
Pārējie ieņēmumi	20 503	23 658
Pamatdarbības ieņēmumi kopā	221 692	257 396
Preču, materiālu un pakalpojumu izmaksas	(54 970)	(64 856)
Personāla izmaksas	(118 676)	(133 171)
Nolietojums, amortizācija un vērtības samazinājums	(46 317)	(86 108)
Pārējās izmaksas	(7 349)	(8 334)
Pamatdarbības izmaksas kopā	(227 312)	(292 469)
Pamatdarbības peļņa/(zaudējumi)	(5 620)	(35 073)
Finanšu ieņēmumi	679	192
Finanšu izmaksas	(3 155)	(4 557)
Zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa	(8 096)	(39 438)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	273	461
Pārskata gada zaudējumi	(7 823)	(38 977)

Pielikumi no 22. līdz 36. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

A.Grinbergs

Valdes loceklis

R.Pļavnieks

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktore

T.Labzova-Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI 2025. GADA 31. DECEMBRĪ

AKTĪVI	(EUR'000)	
	31.12.2025.	31.12.2024.
Ilgtermiņa ieguldījumi		
Pamatlīdzekļi	657 162	637 608
Nemateriālie ieguldījumi	6 095	3 958
Tiesības lietot aktīvus	2 792	3 280
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem un nemateriālajiem ieguldījumiem	24 588	25 139
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	74	74
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā	690 711	670 059
Apgrozāmie līdzekļi		
Krājumi	12 103	13 525
Pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi	-	263
Pircēju un pasūtītāju parādi un citi debitori	9 813	11 594
Uzkrātie ieņēmumi	24 498	26 013
Nauda un naudas ekvivalenti	40 444	70 318
Apgrozāmie līdzekļi kopā	86 858	121 713
Aktīvi kopā	777 569	791 772

(turpinājums nākamajā lapā)

KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI

2025. GADA 31. DECEMBRĪ (TURPINĀJUMS)

PASĪVI	(EUR'000)	
	31.12.2025.	31.12.2024.
Pašu kapitāls un saistības		
Pašu kapitāls		
Uz Koncerna mātes sabiedrības akcionāriem attiecināmais:		
Akciju kapitāls (pamatkapitāls)	374 420	374 420
Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	24 461	26 224
Rezerves un nesadalītā peļņa/ (zaudējumi)	(53 452)	(47 392)
Pašu kapitāls kopā	345 429	353 252
Saistības		
Ilgtermiņa saistības		
Atliktā nodokļa saistības	132	512
Uzkrājumi	5 861	5 855
Aizņēmumi no kredītiestādēm	49 036	67 605
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	1 597	3 340
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	727	1 256
Nomas saistības	1 998	2 029
Nākamo periodu ieņēmumi	288 612	260 941
Ilgtermiņa saistības kopā	347 963	341 538
Īstermiņa saistības		
Aizņēmumi no kredītiestādēm	26 492	35 343
Uzkrājumi	1 257	2 158
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori	33 989	28 475
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	7 787	15 670
Nomas saistības	714	1 147
Nākamo periodu ieņēmumi	13 938	14 189
Īstermiņa saistības kopā	84 177	96 982
Saistības kopā	432 140	438 520
Pašu kapitāls un saistības kopā	777 569	791 772

Pielikumi no 22. līdz 36. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

A.Grinbergs

Valdes loceklis

R.Pļavnieks

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktore

T.Labzova-Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTAIS PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS

(EUR'000)

UZ KONCERNA MĀTES SABIEDRĪBAS AKCIONĀRIEM ATTIECINĀMAIS

	PAMAT-KAPITĀLS	ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMU PĀRVĒRTĒŠANAS REZERVE	REZERVES UN IEPRIEKŠĒJO GADU NESADALĪTĀ PELŅA	NESADALĪTĀ PELŅA VAI NESEGTE ZAUDĒJUMI	PAŠU KAPITĀLS KOPĀ
Par 2024. gadu					
01.01.2024.	327 622	26 493	41 345	(3 231)	392 229
2023. gada zaudējumi pārvietoti uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu	-	-	(3 231)	3 231	-
Pamatkapitāla palielināšana	46 798	-	-	-	46 798
Finanšu līdzsvars par 2022. gadu un 2023. gadu	-	-	(46 798)	-	(46 798)
Darījumi ar Koncerna akcionāriem	46 798	-	(50 029)	3 231	-
Pārvērtēto pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(269)	269	-	-
Pārskata gada zaudējumi	-	-	-	(38 977)	(38 977)
Pārskata gada apvienotie izdevumi	-	-	-	(38 977)	(38 977)
31.12.2024.	374 420	26 224	(8 415)	(38 977)	353 252
Par 2025. gadu					
01.01.2025.	374 420	26 224	(8 415)	(38 977)	353 252
2024. gada zaudējumi pārvietoti uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu	-	-	(38 977)	38 977	-
Darījumi ar Koncerna akcionāriem	-	-	(38 977)	38 977	-
Pārvērtēto pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(1 763)	1 763	-	-
Pārskata gada zaudējumi	-	-	-	(7 823)	(7 823)
Pārskata gada apvienotie izdevumi	-	-	-	(7 823)	(7 823)
31.12.2025.	374 420	24 461	(45 629)	(7 823)	345 429

Pielikumi no 22. līdz 36. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

A.Grinbergs

Valdes loceklis

R.Pļavnieks

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktore

T.Labzova-Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS PAR 2025. GADU

(sagatavots, izmantojot netiešo metodi)

	2025	(EUR'000) 2024
Pamatdarbības naudas plūsma		
Zaudējumi pirms nodokļiem	(8 096)	(39 438)
Korekcijas:		
Pamatlīdzekļu nolietojums un citas vērtības samazinājuma korekcijas	30 761	66 156
Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un citas vērtības samazinājuma korekcijas	1 094	1 255
Peļņa vai zaudējumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām	5	(35)
Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	(679)	(192)
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	3 155	4 557
Peļņa pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām	26 240	32 303
Korekcijas:		
Debitoru parādu atlikumu samazinājums/ pieaugums	3 326	(21 249)
Krājumu atlikumu pieaugums	(713)	(854)
Piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu samazinājums	(9 802)	(11 820)
Bruto pamatdarbības naudas plūsma	19 051	(1 620)
Izdevumi procentu maksājumiem	(4 440)	(5 662)
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem	(107)	(808)
Pamatdarbības neto naudas plūsma	14 504	(8 090)
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma		
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde	(59 270)	(60 250)
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas	1 858	693
Saņemtās subsīdijas vai dotācijas (neto)	41 299	36 844
Saņemtie procenti	673	180
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma	(15 440)	(22 533)

(turpinājums nākamajā lapā)

KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS

PAR 2025. GADU (TURPINĀJUMS)

	2025	(EUR'000) 2024
Finansēšanas darbības naudas plūsma		
Pamatkapitāla palielināšana	-	46 798
Saņemtie aizņēmumi	-	44 000
Izdevumi aizņēmumu atmaksāšanai	(27 420)	(27 361)
Nomas saistību maksājumi	(1 519)	(1 688)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma	(28 939)	61 749
Valūtas kursu svārstību rezultāts	1	(11)
Naudas un tās ekvivalentu izmaiņas pārskata gadā	(29 874)	31 115
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā	70 318	39 203
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās	40 444	70 318

Pielikumi 22. līdz 36. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

A.Grinbergs

Valdes loceklis

R.Pļavnieks

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktore

T.Labzova-Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA

Koncerns pārvalda publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, sniedz dzelzceļa transporta pakalpojumus un ar tiem saistītus pakalpojumus.

Koncerna mātes sabiedrība – valsts akciju sabiedrība “Latvijas dzelzceļš” ir Koncerna valdošā sabiedrība un publiskās dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja funkciju veicējs.

Koncerna mātes sabiedrība ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā kā valsts akciju sabiedrība un tā 100% pieder Latvijas Republikai. Koncerna mātes sabiedrības juridiskā adrese ir Emīlijas Benjamiņas iela 3, Rīga, LV-1547, Latvija.

Visas Koncernā ietilpstošās sabiedrības ir reģistrētas Latvijā un Koncerna mātes sabiedrībai tajās ir tieša izšķiroša ietekme. Koncernā ietilpst:

NOSAUKUMS	DARBĪBAS VEIDS
SIA “LDZ CARGO”	kravu pārvadājumi, ritošā sastāva uzturēšana un remonts, kravu ekspedēšanas pakalpojumi
SIA “LDZ apsardze”	apsardzes pakalpojumi
AS “LatRailNet”	infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veikšana
SIA “LDZ ritošā sastāva serviss”*	ritošā sastāva uzturēšana un remonts, lokomotīvu, mehānismu nomas pakalpojumi
SIA “LDZ Loģistika”*	transporta ekspedīcijas un loģistikas pakalpojumi

* Sākot ar 03.10.2025. SIA “LDZ CARGO” sastāvā

Līdz 2025. gada 3. oktobrim LDz piederēja arī SIA “LDZ ritošā sastāva serviss” un SIA “LDZ Loģistika”, kas reorganizācijas ceļā ir pievienotas pie SIA “LDZ CARGO”.

Līdz ar šo reorganizāciju ir noslēdzies 2025. gada pavasarī uzsāktais Koncerna meitas sabiedrību reorganizācijas process, kura mērķis ir gan vienkāršot Koncerna struktūru un samazināt izmaksas, gan arī izveidot SIA “LDZ CARGO” kā vienotu, spēcīgu, konkurētspējīgu un rentablu uzņēmumu. Reorganizācija veikta, pamatojoties uz Ministru kabineta 2025. gada 25. jūnija rīkojumu Nr. 373 “Par valsts akciju sabiedrības “Latvijas dzelzceļš” izšķirošās ietekmes un līdzdalības izbeigšanu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “LDZ ritošā sastāva serviss” un sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “LDZ Loģistika””. 2025. gada 3. oktobrī ir pieņemts Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra lēmums Nr. 6-12/86409 “Par reorganizācijas ierakstīšanu komercreģistrā”.

Konsolidētos finanšu pārskatus apstiprina akcionāru sapulce, kuru sasauc valsts akciju sabiedrības “Latvijas dzelzceļš” Valde pēc revidenta atzinuma un padomes ziņojuma saņemšanas.

2. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Šie konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti, pamatojoties uz zemāk minētajiem grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principiem. Šie principi ir attiecīgi pielietoti visiem salīdzinošajiem rādītājiem, ja vien nav norādīts citādi.

2.1. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Šie konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar ES apstiprinātajiem SFPS Grāmatvedības standartiem (turpmāk tekstā – SFPS Grāmatvedības standarti).

Konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti, balstoties uz sākotnējo izmaksu uzskaites metodi, izņemot pārvērtēšanas metodi kravas vagoniem kravu pārvadājumiem (iekļauti pamatlīdzekļos), piemērojot darbības turpināšanās principu.

Konsolidētie finanšu pārskati aptver laika periodu no 2025. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim.

Lai sagatavotu konsolidētos finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS Grāmatvedības standartiem, Vadība pamatojas uz zināmām aplēsēm un pieņēmumiem, kas ietekmē atsevišķos pārskatos atspoguļotos posteņu atlikumus, kā arī iespējamo saistību apmēru. Nākotnes notikumi var ietekmēt pieņēmumus, pamatojoties uz kuriem veiktas attiecīgās aplēses. Jebkāda aplēšu izmaiņu ietekme tiek

atspoguļota konsolidētajos finanšu pārskatos to noteikšanas brīdī. Lai gan šīs aplēses ir sagatavotas, balstoties uz visaptverošu Vadības rīcībā esošo informāciju par pašreizējiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no tām. Būtiski pieņēmumi un spriedumi aprakstīti 3. pielikumā.

Pārskata gadā piemērojami jauni grāmatvedības standarti vai papildinājumi tajos:

- **Jaunas spēkā esošas prasības:**

Šajā tabulā ir uzskaitītas jaunākās izmaiņas SFPS grāmatvedības standartos, kas jāpiemēro Koncernam ar gada pārskata periodu, kas sākas 2025. gada 1. janvārī:

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS	JAUNI VAI PAPILDINĀTI STANDARTI
2025. gada 1. janvārī	Nepietiekama apmaināmība – papildinājumi 21. SGS

Koncernam nav bijuši darījumi, kurus ietekmē jaunie spēkā esošie standarti vai to grozījumi, vai Koncerna uzskaites politikas jau atbilst jaunajām prasībām.

- **Turpmākas prasības:**

Vairāki jauni standarti vai to grozījumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas pēc 2025. gada 1. janvāra (daļu no kuriem Eiropas Savienība vēl nav apstiprinājusi), un ir atļauta to agrāka piemērošana; tomēr, sagatavojot šos finanšu pārskatus, LDz nav piemērojis jaunus vai grozītus standartus agrāk.

Šajā tabulā ir uzskaitītas jaunākās izmaiņas SFPS grāmatvedības standartos, kas jāpiemēro pārskata periodiem, kas sākas pēc 2025. gada 1. janvāra, un kuras ir atļauts piemērot agrāk pārskata periodos, kas sākas 2025. gada 1. janvārī.

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS	JAUNI VAI PAPILDINĀTI STANDARTI	APSTIPRINĀŠANAS DATUMS ES
2026. gada 1. janvārī	Finanšu instrumentu klasifikācija un novērtēšana – Papildinājumi 9. SFPS un 7. SFPS	2025. gada 28. maijs (Komisijas Regula (ES) 2025/1047)
2026. gada 1. janvārī	Līgumi ar atsaucēm uz no dabas atkarīgu elektroenerģiju – Papildinājumi 9. SFPS un 7. SFPS	2025. gada 1. jūlijs (Komisijas Regula (ES) 2025/1266)
2026. gada 1. janvārī	Ikgadējie uzlabojumi SFPS grāmatvedības standartos – 11. izdevums	2025. gada 10. jūlijs (Komisijas Regula (ES) 2025/1331)
2027. gada 1. janvārī	18. SFPS "Informācijas sniegšana un atklāšana finanšu pārskatos"	Vēl nav apstiprināti
2027. gada 1. janvārī	19. SFPS "Meitasuzņēmumi bez publiskas atbildības: Informācijas atklāšana"	Vēl nav apstiprināti
Spēkā stāšanās datums ir atlikts uz nenoteiktu laiku	Aktīvu pārdošana vai ieguldīšana starp investoru un tam piederošo asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu – Papildinājumi 10. SFPS un 28. SGS	Vēl nav apstiprināti

Paredzams, ka turpmāk uzskaitītie jaunie un papildinātie standarti būtiski neietekmēs Koncerna finanšu pārskatus.

Koncerna Vadība pašlaik izvērtē iepriekš minēto jauno vai papildināto standartu potenciālo ietekmi uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem.

LDz Vadība papildus jau minētajiem ir veikusi citu standartu un interpretāciju, kas stāsies spēkā, sākot ar 2026. gada 1. janvāri, ietekmes novērtējumu un nesagaida to būtisku ietekmi uz Koncerna finanšu pārskatiem.

2.2. ĀRVALSTU VALŪTAS PĀRVĒRTĒŠANA

Uzskaites un pārskatu valūta

Koncerna konsolidēto finanšu pārskatu posteņi tiek uzskaitīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā Koncerns darbojas (uzskaites valūta). Konsolidēto finanšu pārskatu posteņi ir uzrādīti Latvijas Republikas oficiālajā valūtā *euro* (EUR), kas ir Koncerna pārskatu valūta. Visu Koncernā ietilpstošo sabiedrību uzskaites un pārskatu valūta ir EUR.

Darījumi un atlikumi ārvalstu valūtās

Visi darījumi ārvalstu valūtā tiek pārrēķināti EUR pēc darījuma dienas sākumā spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas publicētā EUR atsaucē kursa. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtā pārskata gada pēdējā dienā konsolidētajā finanšu pārskatā tiek norādīti, tos pārrēķinot EUR saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu pēc Eiropas Centrālās bankas publicētā valūtas kursa, kas ir spēkā pārskata gada pēdējās dienas beigās.

Valūtu kursa starpības, kas rodas no norēķiniem valūtās, tiek atzītas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

ĀRVALSTU VALŪTAS KURSI	VALŪTAS VIENĪBAS PAR 1 EUR	VALŪTAS VIENĪBAS PAR 1 EUR
	31.12.2025.	31.12.2024.
USD	1.175000	1.03890
CHF	0.931400	0.94120

2.3. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

Nemateriālie ieguldījumi galvenokārt sastāv no programmatūras licencēm. Sākotnēji tos atzīst iegādes izmaksās. Nemateriālajiem ieguldījumiem ir noteikts un ierobežots lietošanas laiks. Turpmāk nemateriālie ieguldījumi tiek uzrādīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un zaudējumus no vērtības samazināšanās.

Turpmākās izmaksas tiek kapitalizētas, palielinot esošā nemateriālā ieguldījuma vērtību, vai atzītas kā atsevišķs nemateriāls ieguldījums tikai tad, ja no tiem Koncernam ir sagaidāmi nākotnes ekonomiskie labumi un šīs izmaksas ir iespējams ticami noteikt. Pārējās izmaksas tiek norakstītas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā to rašanās brīdī.

Nemateriālajiem ieguldījumiem nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes, lai norakstītu to iegādes vērtību lietderīgās izmantošanas perioda laikā un to iekļauj attiecīgā perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā. Pamatā nemateriālie ieguldījumi tiek nolietoti 5 gadu laikā.

2.4. PAMATLĪDZEKĻI

Pamatlīdzekļi tiek atzīti saskaņā ar iegādes izmaksu metodi vai pārvērtēšanas metodi, kā aprakstīts zemāk, atskaitot uzkrāto nolietojumu un jebkuru uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tāds ir nepieciešams.

Vagonus kravu pārvadājumiem uzskaita pēc pārvērtēšanas metodes, t.i. šie pamatlīdzekļi tiek pārvērtēti ne retāk kā reizi piecos gados, ar mērķi nodrošināt, ka to uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no to patiesās vērtības pārskata gada beigās. Pārvērtēšanas rezultātā radušos uzskaites vērtības palielinājumus atzīst pārējo ienākumu sastāvā un kā pārvērtēšanas rezervi pašu kapitāla sastāvā. Vērtības samazinājumi, kas attiecas uz pamatlīdzekļiem, kam iepriekš tika atzīts vērtības palielinājums, tiek atzīti pārējo ienākumu sastāvā un samazina pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā. Citos gadījumos pārvērtēšanas rezultātā radušos vērtības samazinājumus atzīst apvienoto ienākumu pārskatā. Pamatlīdzekļu pārdošanas vai norakstīšanas gadījumā pārvērtēšanas rezerve, kas tikusi iekļauta pašu kapitālā, tiek pārklasificēta uz nesadalīto peļņu. Pārvērtēšanas datumā uzkrātais nolietojums tiek izslēgts pret aktīva sākotnējo vērtību, neto summa tiek iekļauta pārvērtētajā vērtībā tā, lai pamatlīdzekļa bilances vērtība pēc pārvērtēšanas būtu vienādā ar tā pārvērtēto vērtību.

Pārējās pamatlīdzekļu kategorijas tiek uzskaitītas saskaņā ar iegādes izmaksu metodi, kur pamatlīdzekļus uzskaita to iegādes izmaksās, atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tāds ir bijis. Iegādes izmaksās iekļauj uz pamatlīdzekļa iegādi tieši attiecināmās izmaksas. Koncerna pašu izveidoto pamatlīdzekļu vērtība sastāv no materiālu cenas un tiešajām darba izmaksām, kā arī jebkurām citām izmaksām, kas tieši saistāmas ar pamatlīdzekļa nodrošināšanu darba stāvoklī tam paredzētajam mērķim, un pamatlīdzekļu nojaukšanas un aizvešanas izmaksām un vietās, kur pamatlīdzeklim jāatrodas, atjaunošanu. Tādu datorprogrammu iegādes izmaksas, kas ir cieši saistītas ar iekārtas funkcionalitāti un nevar tikt no tās atdalītas, tiek kapitalizētas kā šo iekārtu sastāvdaļa.

Koncerns kapitalizē pamatlīdzekļus, kuru vērtība pārsniedz 500 EUR un lietderīgās kalpošanas laiks pārsniedz vienu gadu. Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek kapitalizēti un atspoguļoti kā pamatlīdzekļi.

Ja atsevišķu pamatlīdzekļu sastāvdaļu lietderīgās kalpošanas laiki atšķiras, tie tiek uzskaitīti kā atsevišķas pamatlīdzekļu sastāvdaļas. Pamatlīdzekļu aplēstās atlikušās vērtības un lietderīgās kalpošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katrā pārskata gada datumā.

Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteni saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ieplūdīs Koncernā un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Pārējās pamatlīdzekļu kārtējā remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tā perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā, kurā tās ir radušās.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Gadījumos, kad kāda pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai (skat. 3. pielikumu).

Nolietojums

Pamatlīdzekļu nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes. Nolietojums tiek iekļauts Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek nolietoti īsākajā no nomas perioda vai līdzīga pamatlīdzekļa lietderīgās kalpošanas laika pēc likmēm, kas pielietotas kategorijai, kurā ietilpst ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos. Zemei nolietojums netiek aprēķināts.

Koncerna pamatlīdzekļiem pārskata perioda nolietojuma summa tiek aprēķināta, piemērojot attiecīgajam pamatlīdzeklim noteikto kalpošanas laiku.

PAMATLĪDZEKĻI	KALPOŠANAS LAIKS
Ēkas un būves	10-130 gadi
Sliežu ceļi	10-90 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – vagoni tehnoloģiskām vajadzībām un kravu pārvadājumiem	22-40 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – lokomotīves, dīzeļvilcieni un tehnoloģiskās iekārtas	5-40 gadi
Sliežu ceļu mašīnas	30 gadi
Skaitļošanas iekārtas, sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums	3-10 gadi
Pārējie pamatlīdzekļi	5-30 gadi

Nepabeigtā celtniecība

Aktīvi, kuri iegādes brīdī nav gatavi paredzētajam pielietojumam vai ir uzstādīšanas procesā, ir klasificēti kā "Nepabeigtās celtniecības objektu izmaksas". Nepabeigtās celtniecības objektu sākotnējā vērtība tiek palielināta perioda laikā par aizņēmumu izmaksām un citām tiešajām izmaksām, kas saistītas ar attiecīgo objektu līdz tā nodošanai ekspluatācijā. Attiecīgā pamatlīdzekļa sākotnējā vērtība netiek palielināta par aizņēmumu izmaksām periodos, kad netiek veikti aktīvi nepabeigtās celtniecības objekta attīstības darbi.

Brīdī, kad nepabeigtās celtniecības objekti ir gatavi savam paredzētajam pielietojumam, tie tiek pārklasificēti atbilstošā pamatlīdzekļu kategorijā un tiek uzsākta nolietojuma aprēķināšana. Nepabeigtās celtniecības objekti tiek regulāri novērtēti ar mērķi noteikt, vai tiem nav vērtības samazināšanās pazīmes.

2.5. MANTISKO UN NEMATERIĀLO AKTĪVU VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMS

Visiem Koncerna mantiskajiem, t.sk. tiesībām lietot aktīvus, un nemateriālajiem aktīviem ir noteikts lietderīgās izmantošanas periods (izņemot zemi un muzeja krājumus). Aktīvu, kas tiek pakļauti nolietojumam, vērtība tiek pārskatīta ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību.

Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti vērtībā, kas ir starpība starp aktīva bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā aktīva patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas, un tā lietošanas vērtības. Lai noteiktu vērtības samazinājumu, aktīvi tiek sagrupēti, balstoties uz zemāko līmeni, kuram var identificēt naudas plūsmu (naudu ienesošās

vienības). Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Zaudējumi no aktīvu vērtības samazināšanās, kas atzīti iepriekšējos periodos, tiek pārskatīti katrā bilances datumā, lai noteiktu, vai nepastāv pierādījumi tam, ka zaudējumi ir samazinājušies vai vairs nepastāv. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ, ja ir veiktas izmaiņas aplēsēs, kas izmantotas atgūstamās summas noteikšanai. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ vienīgi tādā apmērā, par cik attiecīgā aktīva bilances vērtība nepārsniedz to bilances vērtību, atskaitot nolietojumu, kura tiktu noteikta, ja zaudējumi no vērtības samazināšanās netiktu atzīti.

2.6. FINANŠU INSTRUMENTI

Finanšu instrumentu klasifikācija

Koncerna finanšu instrumenti sastāv no finanšu aktīviem (finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā un finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā) un finanšu saistībām (finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā).

Parāda instrumentu klasifikācija ir atkarīga no Koncerna finanšu aktīvu vadības ieviestā biznesa modeļa, kā arī no tā, vai līgumiskās naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem (TPPM). Ja parāda instrumentu tur, lai iekasētu naudas plūsmas, to var uzskaitīt amortizētajā iegādes vērtībā, ja tas atbilst TPPM prasībām. Finanšu aktīvi, kuru naudas plūsmas neatbilst TPPM prasībām, jāvērtē patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos (PVPZA) (piemēram, atvasinātie finanšu instrumenti). Iegūtie atvasinātie instrumenti netiek atdalīti no finanšu aktīviem, bet tos iekļaujot finanšu aktīvu sastāvā, tiek izvērtētas TPPM prasības.

Pašu kapitāla instrumentus vienmēr vērtē patiesajā vērtībā. Tomēr Vadībai ir iespēja izdarīt neatsaucamu izvēli uzrādīt patiesās vērtības izmaiņu pārējos apvienotajos ienākumos, ja instrumentu netur tirdzniecības nolūkā. Ja pašu kapitāla instrumentu tur tirdzniecībai, izmaiņas patiesajā vērtībā jāuzrāda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Atzīšana un atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvus un saistības atzīst brīdī, kad Koncerns ir kļuvis par līgumslēdzēju pusi un izpildījis darījuma nosacījumus, t.i., darījuma datumā.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad Koncerna līgumsaistības uz finanšu aktīvu radīto naudas plūsmu izbeidzas vai, ja Koncerns nodod finanšu aktīvu citai pusei, vai arī, nododot būtiskākos aktīva riskus un no aktīva saņemamo atlīdzību, finanšu aktīvu iegādi un pārdošanu pamatdarbības ietvaros uzskaita tirdzniecības dienā, t.i., datumā, kad Koncerns nolēmj aktīvu nopirkt vai pārdot.

Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad saistības pamatā esošs pienākums tiek atsaukts, atcelts vai arī tam beidzas termiņš.

Novērtēšana

Sākotnējā atzīšanas brīdī finanšu instrumentus vērtē to patiesajā vērtībā. Finanšu aktīviem un finanšu saistībām amortizētajā iegādes vērtībā, sākotnējās atzīšanas brīdī patieso vērtību koriģē par darījuma izmaksām, kas ir tieši attiecināmas uz šo finanšu instrumentu.

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā

Šajā kategorijā ietilpst Koncerna īpašumā esošie pašu kapitāla instrumenti, kas veido Pārējos vērtspapīrus un ieguldījumus. Šie ieguldījumi tiek uzrādīti ilgtermiņa aktīvu sastāvā, ja vien Vadība neplāno tos pārdot 12 mēnešu laikā no pārskata gada dienas. Šo finanšu aktīvu patieso vērtību nosaka, balstoties uz Koncerna Vadības izdarītajām aplēsēm, kuru pamatā ir šo ieguldījumu finanšu informācija. Izmaiņas patiesajā vērtībā tiek atspoguļotas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Dividendes no ieguldījumiem tiek atzītas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā brīdī, kad Koncernam rodas likumīgas tiesības uz tām.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ir parāda instrumenti ar fiksētu vai nosakāmu maksājumu grafiku, kuri netiek turēti tirdzniecībai un kuru nākotnes naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ietver Pircēju,

pasūtītāju parādus un citus debitorus, kā arī Naudu un naudas ekvivalentus. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificēti kā īstermiņa aktīvi, ja maksājuma termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tie tiek uzrādīti kā ilgtermiņa aktīvi. Īstermiņa debitoru parādi netiek diskontēti.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvo procentu likmju metodi, atskaitot uzkrājumus vērtības samazinājumam.

Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas kasē, norēķinu kontu atlikumiem un īstermiņa augsti likvidiem ieguldījumiem, kurus nepieciešamības gadījumā var viegli pārvērst naudā un kas nav pakļauti būtiskam vērtību izmaiņu riskam.

Vērtības samazinājums finanšu aktīviem amortizētajā iegādes vērtībā

Vērtības samazinājums tiek atzīts atbilstoši sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ, expected credit loss) modelim. Modelim ir trīs pakāpju pieeja, kas balstās uz izmaiņām finanšu aktīva kredītqualitātē, salīdzinot ar sākotnējo atzīšanu. Sabiedrība finanšu aktīva sākotnējās atzīšanas brīdī atzīst tūlītējos zaudējumus, kas ir vienādi ar 12 mēnešu SKZ, arī tad, ja finanšu aktīvi ir bez vērtības samazināšanās pazīmēm (pircēju un pasūtītāju parādiem atzīst to mūža SKZ). Notiekot būtiskam kredītriska pieaugumam, vērtības samazinājumu mēra, izmantojot aktīva mūža SKZ, nevis 12 mēnešu SKZ.

Koncerns ir piemērojis 9. SFPS pieļautos operacionālos atvieglojumus attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādu vērtēšanu – pircēju un pasūtītāju parādus grupē pēc to kredītqualitātes un kavējuma dienām, piemērojot sagaidāmo kredītzaudējumu procentu katrai attiecīgajai grupai. SKZ likmes ir aplēstas, ņemot vērā pēdējo trīs gadu maksājumu vēsturi, koriģējot šo rādītāju ar mērķi ņemt vērā informāciju par tagadni un nākotnes prognozēm.

Saistītajām pusēm izsniegtie aizdevumi, tiek izdalīti atsevišķā grupā, kuras SKZ rēķina, ņemot vērā ne tikai pagātnes pieredzi, bet arī to galējā īpašnieka – Latvijas Republikas – kredītreitingu un nākotnes attīstības prognozes. Aizdevumi, kas izsniegti meitas sabiedrībām, tiek uzskatīti par aktīviem ar tādu kredītrisku, kas nav būtiski palielinājies kopš sākotnējās atzīšanas brīža, līdz ar to SKZ aprēķinā iekļauj nākamo 12 mēnešu laikā sagaidāmos kredītzaudējumus.

Uzkrājums vērtības samazinājumam tiek iekļauts atsevišķā uzkrājumu kontā un zaudējumi tiek atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā. Ja nākamajā periodā pēc vērtības samazināšanās atzīšanas zaudējumu summa samazinās un šis samazinājums var būt objektīvi saistīts ar notikumu pēc vērtības samazināšanās atzīšanas (piemēram, uzlabojas debitora kredītreitings), tad iepriekš atzīto zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērse tiek atzīta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu saistību amortizētajā iegādes vērtībā sastāvā tiek uzrādīti posteņos Aizņēmumi no kredītiestādēm, Citi aizņēmumi un Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem un pārējie kreditori.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji atzīst to patiesajā vērtībā. Turpmākajos periodos finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek atspoguļotas amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificētas kā īstermiņa saistības, ja maksājuma termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tās tiek uzrādītas kā ilgtermiņa saistības.

Aizņēmumi

Sākotnēji aizņēmumi tiek atzīti patiesajā vērtībā, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas. Turpmākajos periodos aizņēmumi tiek uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Starpība starp saņemto naudas līdzekļu apjomu, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas un aizņēmuma dzēšanas vērtību, tiek pakāpeniski ietverta peļņas vai zaudējumu pārskatā, izmantojot aizņēmuma efektīvo procentu likmi. Šī starpība tiek atzīta finanšu izmaksu sastāvā.

Aizņēmumi tiek klasificēti kā īstermiņa saistības, izņemot gadījumus, kad Koncernam ir neatsaucamas tiesības atlikt saistību nokārtošanu uz vismaz 12 mēnešiem pēc bilances datuma.

Finanšu aktīvu un saistību savstarpējais ieskaits

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitīti un uzrādīti bilanci neto vērtībās, ja pastāv juridiskas tiesības šādu ieskaitu veikt, kā arī plānots veikt norēķinu pēc neto vērtībām vai arī nodot aktīvu un norēķināties par saistību vienlaicīgi.

2.7. KRĀJUMI

Krājumi tiek uzskaitīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtību veido normālas Koncerna darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot krājumu pabeigšanas un pārdošanas izmaksas. Iegādes vērtība tiek noteikta, izmantojot vidējo svērto krājumu novērtēšanas metodi kurināmajam un degvielai un FIFO (pirmais iekšā, pirmais ārā) metodi pārējām krājumu sastāvdaļām.

Nepieciešamības gadījumā novecojušo, lēna apgrozījuma vai bojāto krājumu vērtības samazinājumam tiek izveidoti uzkrājumi vērtības norakstījumiem. Krājumiem, kas nav izmantoti ilgāk par gadu, tiek veidoti uzkrājumi 100% apjomā. Uzkrājumu summa tiek iekļauta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

2.8. PĀRDOŠANAI TURĒTIE ILGTERMIŅA AKTĪVI

Ilgtermiņa aktīvi tiek klasificēti kā pārdošanai turētie, ja to uzskaites vērtība tiks atgūta, veicot pārdošanas darījumu, nevis ilgstošas lietošanas rezultātā. Šis nosacījums tiks uzskatīts par izpildītu tikai tadā gadījumā, ja pārdošanas darījuma varbūtība ir liela un attiecīgais aktīvs ir pieejams tūlītējai pārdošanai to pašreizējā stāvoklī. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi to pārklasifikācijas brīdī tiek novērtēti zemākajā no to uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām.

Vērtības samazinājums tiek atzīts gadījumā, ja pie sākotnējās atzīšanas vai turpmākās uzskaites aktīva vērtība tiek samazināta no sākotnējās uzskaites vērtības uz patieso vērtību, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Vērtības samazinājumu iespējams aplēst un atzīt ieņēmumos tā aplēsi, ja palielinās aktīva patiesā vērtība, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Tomēr šādu aplēsi var atzīt tikai tik lielā mērā, cik tā kompensē iepriekš atzīto vērtības samazinājumu šim aktīvam.

Pārdošanai turēto ilgtermiņa aktīvu pārdošanas brīdī tiek atzīta neto peļņa vai zaudējumi no to atzīšanas pārtraukšanas un pārdošanas.

Pārdošanai turētos ilgtermiņa aktīvus nenolieto un neamortizē tik ilgi, kamēr tie tiek klasificēti kā pārdošanai turētie.

Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi un aktīvi, kas bilanci tiek uzrādīti atsevišķi no citiem aktīviem.

2.9. AKCIJU KAPITĀLS UN MAKSĀJUMI PAR VALSTS KAPITĀLA DAĻU IZMANTOŠANU (DIVIDENDES)

Koncerna mātes sabiedrības akciju kapitālu veido parastās vārda akcijas. Visas Koncerna mātes sabiedrības akcijas ir dematerializētas akcijas. Akcijas nominālvērtība ir viens EUR.

Koncerna mātes sabiedrības akcionāram izmaksājamās dividendes jeb maksājumi par valsts kapitāla daļu izmantošanu tiek atspoguļotas kā saistības Koncerna konsolidētajos finanšu pārskatos periodā, kurā Koncerna mātes sabiedrības akcionārs apstiprina dividenžu apmēru.

2.10. REZERVES

Daļu no Koncerna mātes sabiedrības peļņas pēc nodokļu nomaksas, pamatojoties uz Koncerna mātes sabiedrības akcionāru sapulces lēmumu, var ieskaitīt rezerves kapitālā. Šim nolūkam pašu kapitāla sastāvā ir izveidotas "Rezerves". Rezervju izmantošana un sadalīšana ir akcionāru sapulces kompetencē.

2.11. UZKRĀTĀS NEIZMANTOTO ATVAĻINĀJUMU IZMAKSAS

Uzkrātās neizmantoto atvaļinājumu izmaksas tiek aprēķinātas katram darbiniekam, reizinot neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu uz pārskata gada beigām ar dienas vidējo darba samaksu pārskata gada pēdējos sešos mēnešos un pieskaitot darba devēja daļu par sociālās apdrošināšanas iemaksām.

2.12. UZKRĀJUMI

Uzkrājumi tiek atzīti, kad Koncernam pagātnes notikumu rezultātā ir radušās juridiskas vai prakses radītas saistības, un ir paredzams, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no Koncerna, un saistību apjomu iespējams pietiekami ticami novērtēt.

Ja Koncerns paredz, ka uzkrājumu izveidošanai nepieciešamie izdevumi tiks daļēji vai pilnībā atmaksāti, šo izdevumu atmaksa tiek atzīta kā atsevišķs aktīvs tikai un vienīgi tad, kad ir praktiski skaidrs, ka šie izdevumi patiešām tiks atmaksāti. Ar jebkādu uzkrājumu saistītās izmaksas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā tiek atspoguļotas, atskaitot summas, kas ir atgūtas.

2.13. PĀRSKATA GADA UN ATLIKTAIS UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Uzņēmumu ienākuma nodokli uzrāda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts saskaņā ar tiesību aktiem, kas ir spēkā pārskata perioda beigās. Spēkā esošie tiesību akti nosaka 20 procentu nodokļa likmi no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas korigēta, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objekta vērtību dalot ar koeficientu 0,8.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis, kas aprēķināts no peļņas sadales dividendēs, tiek uzrādīts Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā atsevišķi, bet pārējos gadījumos - pie pārējās saimnieciskās darbības izmaksām.

Atliktā nodokļa aktīvi vai saistības neveidojas, jo nav atšķirības starp aktīvu un saistību bilances vērtībām un to nodokļu bāzi. Tā kā Koncerna mātes sabiedrība kontrolē Koncerna meitas sabiedrību dividenžu politiku, tā spēj kontrolēt arī ar ieguldījumiem meitas sabiedrībās saistīto pagaidu atšķirību apvērse laiku, tai skaitā pagaidu atšķirības, kas rodas no nesadalītās peļņas. Tādējādi, Koncerna konsolidētajos finanšu pārskatos tiek atzītas atliktā nodokļa saistības attiecībā uz pagaidu atšķirībām, kas izriet no nesadalītās peļņas, piemērojot nesadalītajai peļņai piemērojamo nodokļa likmi, ja vien *Koncerns* nav izvērtējies, ka dividendes tiks sadalītas pārredzamā nākotnē.

2.14. IEŅĒMUMU ATZĪŠANA

Ieņēmumi ir atlīdzība, kuru saņem pamatdarbības veikšanas rezultātā. Ieņēmumus mēra līgumā noteiktās darījuma cenas apmērā. Darījuma cena ir summa, kuru Koncerns sagaida saņemt pēc kontroles nodošanas par precēm vai pakalpojumiem, izņemot trešo pušu vārdā iekasētās summas (piem., pievienotās vērtības nodokli). Darījuma cena tiek samazināta par piešķirtajām atlaidēm vai cita veida labumiem, kuri tiek piešķirti pircējam. Specifiski kritēriji Koncerna ieņēmumu atzīšanai katram no ieņēmumu veidiem minēti zemāk.

Koncerna sabiedrībām nav tādu līgumu ar klientu, kuru ietvaros būtu paredzēts norēķinu periods vairāk kā viens gads, līdz ar to Koncerns neveic korekcijas, lai atspoguļotu naudas vērtības izmaiņas laika gaitā. Turklāt, norēķinos nav paredzēta mainīgā atlīdzība.

Ieņēmumi no preču pārdošanas tiek atzīti kontroles nodošanas brīdī, t.i., brīdī, kad Koncerns attiecīgo precī ir piegādājis klientam un tas ir precī akceptējis, kā arī ir ticams, ka debitora parāds ir atgūstams.

Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas tiek atzīti tajā finanšu periodā, kad pakalpojumi tika sniegti, ņemot vērā kopējo sniegtā pakalpojuma attiecību pret kopējo līgumā noteikto pakalpojumu, ja piemērojams.

Koncerna sabiedrības sniedz šādus pakalpojumus (tiek atzīti saskaņā ar 15. SFPS):

- **Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumi** - nodrošina piekļuvi dzelzceļa infrastruktūrai un to infrastruktūras pārvaldītājs bez diskriminācijas sniedz visiem pārvaldītājiem. LDz sniedz publiskās lietošanas minimālā piekļuves pakalpojuma kompleksa un piekļuves publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, kas savieno dzelzceļa infrastruktūru ar apkalmes vietām, pakalpojumu (minimālais piekļuves pakalpojumu komplekss).

Saistībā ar publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras nodrošināšanu LDz ir piešķirta valsts budžeta dotācija pasažieru segmenta izmaksu segšanai līdz pilnajām izmaksām un dotācija pasažieru stacijām līnijās, kur pasažieru kustība pārtraukta. Par saņemtās dotācijas apmēru (neieskaitot PVN) ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti, bet ne vairāk kā saņemtā finansējuma apmērā saskaņā ar 20. SGS.
- **Apkalpes vietu uzturēšanas pakalpojumi** – pasažieru staciju un pieturas punktu izmantošanas pakalpojumi. LDz sniedz sekojošus apkalmes vietas pakalpojumus pasažieru stacijās: bilešu pārdošanas vietu, pasažieru apziņošanas sistēmu un pasažieriem paredzēto telpu lietošana. Ieņēmumi (neieskaitot PVN) tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti, bet ne vairāk kā saņemtā finansējuma apmērā saskaņā ar 20. SGS.
- **Infrastruktūras pārvaldītāja papildpakalpojumi, t.sk. apkalmes vietu pakalpojumi** - kravas vagonu šķirošanas un komplektēšanas pakalpojumi (kravas vagonu apstrāde, veicot vai neveicot vilcienu formēšanu, kravas vagonu apstrāde pašapkalpošanās režīmā); līdz 2025. gada 1. novembrim kravas vagonu tehniskā apkope un apskate – kravas vagonu tehniskās pārbaudes pamatpakalpojumi un papildpakalpojumi, tekošais atkabes remonts; kravas vagonu glabājuma pakalpojumi un kravas vagonu starpniecības norēķinu pakalpojumi u.c. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Specifiskie pakalpojumi, kas saistīti ar infrastruktūras apkalpošanu un remontu** - sliežu ceļu un tiltu klātnes būve un remonts, pārmiju pārvedu nomaiņa, dzelzceļa mašīnu, instrumentu un mehānismu remonts, sliežu metināšanas darbi un garsliežu transportēšana, ūdens novadsistēmu ierīkošana un remonts, zemes klātnes sagatavošana. Ieņēmumi tiek atzīti, sniedzot apkalpošanas darbus, vai arī, kad remontdarbi tiek pabeigti.
- **Elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumi** – LDz sniedz elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumus fiziskajām un juridiskajām personām, t.sk. atkarīgajām sabiedrībām. Elektroenerģijas sadales (vilces apakšstaciju un kontakttīklu) izmaksas pasažieru vilcienu vilces vajadzībām ir iekļautas maksā par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pārvaldījumu izmantošanu un šajā pakalpojumā neietilpst. Elektroenerģijas patērētājiem LDz sniedz elektroenerģijas realizācijas pakalpojumus, pildot saistības, ko nosaka “Elektroenerģijas tirgus likums”, likums “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” un Ministru kabineta 2023. gada 7. novembra noteikumi Nr. 635 “Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi”. LDz darbojas kā primārais pakalpojumu sniedzējs, tādējādi ieņēmumi un izmaksas tiek atzīti bruto vērtībā. Ieņēmumi tiek aprēķināti, reizinot tarifu ar patērēto kilovatstundu skaitu, un tiek atzīti periodā, kad patēriņš veikts.
- **Principāla pakalpojumi** ietver ieviešanas kopsavilkuma deklarācijas iesniegšanu, muitas procedūras – tranzīta noformēšanu, pagaidu uzglabāšanu. Atbilstoši līgumam starp LDz un SIA “LDZ CARGO” LDz kā tranzīta procedūras izmantošanas atļaujas turētājs iesniedza tranzīta procedūras deklarācijas un noformēja preču pagaidu uzglabāšanas deklarācijas, kā arī veica citas muitas procedūras - tranzīts ievērošanas nodrošināšanas darbības. Pakalpojumus LDz sniedza līdz 2025. gada 1. augustam, no 2025. gada 1. augusta pakalpojumu nodrošina SIA “LDZ CARGO” Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Ekspedīcijas pakalpojumi** – kravu transportēšanas maršrutu izstrādāšana, dzelzceļa kravu pārvaldījumu organizēšana, t.sk. pārvaldījumu dokumentu noformēšana, muitas formalitāšu kārtošana, kravas nosūtīšana/saņemšana. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

- **Kravu pārvadājumi** – SIA “LDZ CARGO” veic kravu pārvadājumus:
 - no nosūtīšanas stacijas līdz saņemšanas stacijai (Latvijas teritorijā un Igaunijas teritorijā) iekšzemes pārvadājumus;
 - no robežstacijas līdz pieostas stacijai vai sauszemes robežstacijai tranzīta pārvadājumus;
 - no robežstacijas līdz saņēmējstacijai vai pretējā virzienā (importa un eksporta pārvadājumiem).
 - ieņēmumi par sniedzamajiem kravu pārvadājumu pakalpojumiem sastāv no tarifa maksas, kā arī papildu samaksas, kas nav iekļauta tarifā un tiek noteikta pēc līguma. Maksa par kravu pārvadājumiem tiek noteikta saskaņā ar pārvadājuma tarifu – likmju sistēmu, kas ietver informāciju par pārvadājumu attālumiem, maksas aprēķināšanas kārtību un pārvadājumu maksu, kas sastāv no pārvadāšanas maksas, maksas par papildu operācijām un citiem ar pārvadājumiem saistītiem pakalpojumiem. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Vilces nodrošināšanas pakalpojumi** – SIA “LDZ CARGO” sniedz lokomotīvu brigāžu pakalpojumus gan “Latvijas dzelzceļš” koncerna sabiedrībām, gan citiem kravu pārvadātājiem un citiem ārējiem klientiem to saimnieciskās darbības nodrošināšanai. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Lokomotīvu remonta pakalpojumi** - ietver SIA “LDZ CARGO” (līdz 2025. gada 3. oktobrim “LDZ ritošā sastāva serviss”) pakalpojumus, kas saistīti ar kravas, pasažieru un manevru dīzeļlokomotīvu tehnisko apkopi un remontu; kravas un manevru dīzeļlokomotīvu modernizāciju; infrastruktūras ceļu mašīnu tehnisko apkopi un remontu; dzelzceļa ritošā sastāva kalpošanas termiņa pagarināšanas darbiem, mezgļu un agregātu remontu; dzelzceļa ritošā sastāva ievietošanu un uzturēšanu lokomotīvu rezerves bāzē. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Vagonu remonta pakalpojumi** – SIA “LDZ CARGO” (līdz 2025. gada 3. oktobrim “LDZ ritošā sastāva serviss”) veiktais kravas vagonu depo un kapitālais remonts; kravas vagonu kalpošanas laika pagarināšana; cisternu un segto vagonu kapitālais remonts; kravas vagonu modernizācija, kravas vagonu RU1Š-957-G tipa riteņpāru izgatavošana, ER2 un ER2T sēriju elektrovilcienu, DR1A sēriju dīzeļvilcienu piekabes vagonu, lokomotīvu un ceļu mašīnu riteņpāru pilnā pārbaude ar elementu nomainīšanu, un bukšu mezgļu otrā apjoma revīzija, lokomotīvu un vagonu virsbūves abrazīvā attīrīšana, gruntēšana un krāsošana. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Dīzeļdegvielas uzglabāšana un realizācija** – degvielas realizācijas pakalpojumu sniedz SIA “LDZ CARGO” (līdz 2025. gada 3. oktobrim “LDZ ritošā sastāva serviss”) Galvenokārt šis pakalpojums tiek sniegts dzelzceļa pārvadātājiem. Ieņēmumi no dīzeļdegvielas realizācijas tiek atzīti degvielas pārdošanas brīdī – kad degviela tiek iepildīta transportlīdzeklī. Ieņēmumi no citiem ar degvielu saistītiem pakalpojumiem tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Nesagraujošās kontroles laboratorijas pakalpojumi** – ietver SIA “LDZ CARGO” (līdz 2025. gada 3. oktobrim “LDZ ritošā sastāva serviss”) pakalpojumus, kas saistīti ar manometru kalibrēšanu, pirmreizēju un atkārtotu verifikāciju; dzelzceļa ritošā sastāva mezgļu un detaļu nesagraujošo kontroli (ar vizuālo, ultraskaņas, magnētisko daļiņu un virpuļstrāvas metodēm); dzelzceļa cisternu 3. - 9. klases vielu pārvadāšanai atbilstības vērtēšanu; dzelzceļa ritošā sastāva atjaunošanas remonta ar kalpošanas laika pagarināšanu atbilstības vērtēšanu; ģeometrisko mērīšanas līdzekļu pārbaudi. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Elektronisko sakaru pakalpojumi** – datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumi, piekļuves elektronisko sakaru tīkla infrastruktūrai pakalpojumi. Ieņēmumi tiek atzīti pēc faktiskās tīkla izmantošanas attiecīgajā pārskata periodā.
- **Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi** - ietver pakalpojumus, kas saistīti ar kravu un pasažieru pārvadājumu informācijas sistēmām, vilcienu kustību, kā arī biznesa atbalsta, kontroles un vadības informācijas sistēmām. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

- **Būvniecības pakalpojumi** – ietver pašu spēkiem veiktos būvdarbus dzelzceļa infrastruktūras objektos. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Apsardzes pakalpojumi** – SIA "LDZ apsardze" veic dažādu objektu un dzelzceļa kravu fizisko apsardzi, projektē un montē dažādas apsardzes, ugunsdrošības un video novērošanas sistēmas, kam ekspluatācijas laikā veic tehnisko apkopi un uzturēšanu, kā arī veic saņemto trauksmes signālu monitoringu. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Citi pakalpojumi** – šajos pakalpojumos ietilpst vilcienu komercapskates pakalpojumi, tehnoloģisko centru un nodošanas punktu darbības nodrošināšanas pakalpojumi, infrastruktūras pārvaldītāja specifiskie pakalpojumi, un dažādi citi pakalpojumi juridiskām un fiziskām personām. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Koncerns sniedz šādus pakalpojumus (tiek atzīti saskaņā ar 16. SFPS):

- **Nomas pakalpojumi** – Koncerns ēkas, būves, zemi, kravas vagonus un pārējos pamatlīdzekļus, kuri nav nepieciešami saimnieciskās darbības nodrošināšanai, iznomā pārvadātājiem un citām ar dzelzceļa sistēmas darbību saistītajām uzņēmēj sabiedrībām un iestādēm. Neizmantoto platību, kas atrodas dzelzceļa infrastruktūras objektos, iznomāšana ārējiem klientiem samazina pamatpakalpojuma pašizmaksu. Rezultātā palielinās pamatpakalpojuma konkurētspēja, kā arī paaugstinās objektu izmantošanas efektivitāte. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Procentu ienākumi (tiek atzīti saskaņā ar 9. SFPS)

Procentu ienākumi tiek atzīti pēc uzkrājumu metodes, pielietojot efektīvo procentu likmi. Procentu ieņēmumi no naudas un naudas ekvivalentiem tiek klasificēti kā finanšu ienākumi.

Ienākumi no soda naudām

Ievērojot piesardzības principu, līgumsodus, t.sk. nokavējuma naudu par kavētiem norēķiniem, ieņēmumos atzīst tikai pēc to saņemšanas.

Ienākumi no dividendēm

Ienākumi no dividendēm tiek atzīti, kad rodas likumīgas tiesības uz tām.

2.15. NOMAS LĪGUMI

Klasifikācija

Līguma noslēgšanas brīdī Koncerns izvērtē, vai līgums ir noma vai ietver nomu. Līgums ir noma vai ietver nomu, ja līgums piešķir tiesības kontrolēt identificējama aktīva izmantošanu noteiktu laika periodu apmaiņā pret atlīdzību. Lai izvērtētu, vai līgums ir noma vai ietver nomu, Koncerns izvērtē, vai:

- Līgums paredz identificējamā aktīva izmantošanu – aktīvs var tikt norādīts tieši vai netieši un tam ir jābūt fiziski nošķiramam vai jāatspoguļo visu aktīva kapacitāti no fiziski nošķirama aktīva. Ja piegādātājam ir nozīmīgas tiesības aizstāt aktīvu, aktīvs nav identificējams;
- Koncernam ir tiesības gūt visus saimnieciskos labumus no identificējamā aktīva izmantošanas visā tā lietošanas periodā;
- Koncernam ir tiesības noteikt identificējamā aktīva izmantošanas veidu. Koncernam ir tiesības noteikt izmantošanas veidu, kad tā var pieņemt lēmumu par to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiks izmantots. Gadījumos, kad attiecīgi lēmumi par to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiek izmantots, ir iepriekš noteikti, Koncernam ir jāvērtē, vai tam ir tiesības darboties ar aktīvu vai norīkot darbošanos ar aktīvu noteiktā veidā, vai Koncerns ir paredzējis aktīva lietošanu tādā veidā, kas iepriekš nosaka to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiks izmantots.

Līguma, kas ietver nomas sastāvdaļu vai vairākas nomas sastāvdaļas, sākotnējā novērtēšanā vai atkārtotas novērtēšanas gadījumā Koncerns attiecina uz katru nomas sastāvdaļu to relatīvo atsevišķo cenu.

Nomnieks

Noma tiek atzīta kā tiesības izmantot aktīvu un tam atbilstošās nomas saistības datumā, kad nomātais aktīvs ir pieejams Koncernam lietošanā. Tiesību izmantot aktīvu izmaksas veido:

- nomas saistību sākotnējā novērtējuma summas;
- jebkuri nomas maksājumi, kas izdarīti sākuma datumā vai pirms tā, atskaitot saņemtos nomas veicināšanas maksājumus;
- jebkuras sākotnējās tiešās izmaksas.

Nolietojums tiek rēķināts pēc lineārās metodes no nomas sākuma datuma līdz nomas termiņa beigām, ja vien nav plānots aktīvu izpirkt. Tiesības izmantot aktīvu periodiski tiek samazinātas par zaudējumiem no vērtības samazināšanās, ja tādi ir, un koriģētas, ņemot vērā nomas saistību pārvērtēšanu.

Aktīvi un saistības, kas izriet no nomas, to sākotnējās piemērošanas datumā tiek novērtēti atlikušo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā, kas diskontēta, izmantojot Koncerna salīdzināmo procentu likmi. Nomas saistībās iekļauj šādu nomas maksājumu patreizējo vērtību:

- fiksēti nomas maksājumi (ieskaitot pēc būtības fiksētos nomas maksājumus), atskaitot nomas veicināšanas maksājumus;
- mainīgie nomas maksājumi, kas ir atkarīgi no indeksa vai likmes;
- maksājumi, kas jāveic nomniekam saskaņā ar atlikušās vērtības garantijām;
- pirkšanas iespējas izmantošanas cena, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka nomnieks izmantos šo iespēju, un
- soda naudas maksājumi par nomas izbeigšanu, ja nomas termiņš atspoguļo to, ka nomnieks izmanto iespēju izbeigt nomu.

Nomas saistības tiek atkārtoti novērtētas, ja mainās nākotnes nomas maksājumi, jo ir mainījies indekss vai likme, ko lieto šo maksājumu noteikšanai, ja mainās Koncerna aplēse par paredzamo maksājumu apmēru, vai, ja Koncerns maina savu izvērtējumu par pirkšanas iespējas izmantošanu, nomas termiņa pagarināšanu vai izbeigšanu. Kad nomas saistības tiek atkārtoti novērtētas, attiecīga korekcija tiek veikta lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtībā vai atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtība samazinās līdz nullei.

Katrs nomas maksājums tiek sadalīts starp nomas saistībām un procentu izdevumiem par nomas saistībām. Nomas saistību procentu izdevumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā nomas periodā, lai veidotu konstantu periodisku procentu likmi atlikušajai nomas saistībai katrā periodā.

Īstermiņa noma un noma, kuras pamatā esošais aktīvs ir ar zemu vērtību

Nomas maksājumi, kas saistīti ar īstermiņa nomu vai nomu, kuras pamatā esošais aktīvs ir ar zemu vērtību, tiek atzīti kā izdevumi pēc lineārās metodes peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Īstermiņa noma ir noma, kuras nomas termiņš sākuma datumā ir 12 mēneši vai mazāk.

Iznomātāja uzskaitē

Nomas darījumus, kuri pēc savas būtības nodod nomas ņēmējam visus riskus un atbildību, kas raksturīgi īpašumtiesībām uz aktīvu objektu, klasificē kā finanšu nomas darījumus. Nomas darījumi, kurā iznomātājs patur nozīmīgu daļu no īpašumtiesībām raksturīgā riska un atbildības, tiek klasificēti kā operatīvā noma.

Aktīvi, kas tiek iznomāti operatīvajā nomā, tiek uzrādīti pamatlīdzekļu sastāvā iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu. Nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes. Nomas ieņēmumi no operatīvās nomas un no klientiem saņemtās priekšapmaksas tiek iekļauti atbilstošā nomas perioda konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.16. VALSTS LĪDZFINANSĒJUMS UN ES LĪDZEKĻI

Valsts līdzfinansējums un ES līdzekļi tiek atzīti to patiesajā vērtībā brīdī, kad ir pietiekama pārliecība par to saņemšanu un var ticami apgalvot, ka Koncerns būs spējīgs pildīt visus ar šo līdzekļu saņemšanu saistītos noteikumus.

Uz aktīviem (pamatlīdzekļiem) attiecināmais valsts līdzfinansējums un ES līdzekļi tiek uzrādīti bilances postenī "Nākamo periodu ieņēmumi" un periodiski atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā proporcionāli attiecīgo aktīvu (pamatlīdzekļu) nolietojumam to lietderīgās izmantošanas laikā.

LDz galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs. Šī uzdevuma nodrošināšanai zaudējumu kompensēšanai atbilstoši Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļai paredzēts saņemt valsts finansējumu VAS "Latvijas dzelzceļš" finanšu līdzsvara nodrošināšanai, tā kā valstij ir jānodrošina, ka valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja peļņas un zaudējumu pārskatā ieņēmumi no infrastruktūras maksām, peļņa no citas komercdarbības, neatmaksājami ieņēmumi no privātiem avotiem, kā arī valsts finansējums (attiecinīgajā gadījumā iekļaujot arī no valsts saņemtos avansa maksājumus) ir vismaz līdzsvarā ar infrastruktūras izdevumiem.

Pārskata gadā nepieciešamais finanšu līdzsvara nodrošināšanas finansējums atzīts cita veida ieņēmumu sastāvā saskaņā ar 20. SGS "Valsts atbalsts" minētajiem atzīšanas principiem. Šie principi nosaka valsts dotācijas atzīšanu tajā brīdī, kad pastāv pamatota pārliecība par nosacījumu, kas saistīti ar dotācijas saņemšanu, izpildi. Turklāt dotācijas, kas attiecas uz izmaksu segšanu, būtu atzīstamas tajā periodā, kad notikušas izmaksas, pie nosacījuma, ka pastāv pamatota pārliecība par dotācijas saņemšanu nākotnē.

LDz ir piešķirta valsts budžeta dotācija par neizmantoto apkalpes vietu uzturēšanu un dotācija pasažieru pārvadājumu segmenta, ko LDz sniedz saskaņā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu, pilno izmaksu nodrošināšanai publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam, kas ietver neattiecināmās izmaksas Eiropas Komisijas 2015. gada 12. jūnija Īstenošanas regulas ES 2015/909 "Par kārtību, kā aprēķināt izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot vilcienu satiksmes pakalpojumus" 4. panta izpratnē, tai skaitā, bet ne tikai, fiksētās dzelzceļa infrastruktūras (tai skaitā pasažieru platformu) uzturēšanas un atjaunošanas izmaksas, kā arī izmaksas par vilcienu kustības vadību, ietverot signalizēšanu, regulēšanu, dispečera pakalpojumus un saziņu, kā arī informācijas sniegšanu par vilcienu kustību, kas rodas neatkarīgi no vilcienu kustības intensitātes un nepieciešamas vilcienu kustības nodrošināšanai, bet kas nav iekļautas maksā par minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu. Par saņemtās dotācijas apmēru ieņēmumi (neieskaitot PVN) tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti, bet ne vairāk kā saņemtā finansējuma apmērā saskaņā ar 20. SGS.

2.17. SAISTĪTĀS PUSES

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti valsts, Koncernā ietilpstošo sabiedrību Valdes un Padomes locekļi, viņu tuvi ģimenes locekļi un sabiedrības, kurās minētajām personām ir kontrole vai būtiska ietekme.

2.18. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

Konsolidētajā finanšu pārskatā tiek atspoguļoti tādi notikumi pēc pārskata gada beigām, kas sniedz papildu informāciju par Koncerna finansiālo stāvokli bilances sagatavošanas datumā (koriģējošie notikumi). Ja notikumi pēc pārskata gada beigām nav koriģējoši, tie tiek atspoguļoti konsolidētā finanšu pārskata pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

2.19. DARBINIEKU LABUMI

Sociālās apdrošināšanas un pensiju plāna iemaksas

Koncerns veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas likumdošanu. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru Koncerna sabiedrībai jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi. Koncerna sabiedrībai nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja valsts fondēto pensiju shēma nevar nokārtot savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu, un ir iekļautas darbinieku izmaksās.

2.20. KONSOLIDĀCIJAS PAMATPRINCIPI

Par Koncerna meitas sabiedrību tiek uzskatīta tāda sabiedrība, kuras finanšu vai operatīvo darbību kontrolē Koncerna mātes sabiedrība. Kontrole tiek uzskatīta par esošu, ja Koncerna mātes sabiedrībai pieder vairāk nekā 50% no meitas sabiedrības akcijām vai kapitāla daļām vai arī tai ir spēja kontrolēt visus operatīvos lēmumus, ko pieņem attiecīgā meitas sabiedrība.

Koncerna meitas sabiedrību finanšu pārskati tiek konsolidēti no brīža, kad mātes sabiedrība ir ieguvusi kontroli pār meitas sabiedrību, un konsolidācija tiek pārtraukta, kad šī kontrole beidzas.

Sabiedrību finanšu pārskati tiek sagatavoti, lietojot vienotas grāmatvedības un finanšu politikas līdzīgiem darījumiem un citiem notikumiem līdzīgos apstākļos. Nepieciešamības gadījumā Koncerna meitas sabiedrību uzskaites un novērtēšanas metodes var tikt mainītas, lai nodrošinātu atbilstību Koncernā lietotajām uzskaites un novērtēšanas metodēm. Konsolidētie finanšu pārskati ietver mātes sabiedrības un meitu sabiedrību gada pārskatus par 2025. gadu. Koncerna sabiedrību gada pārskatu periodi ir vienādi un sakrīt ar kalendāro gadu.

Darījumi starp Koncerna sabiedrībām, savstarpējie atlikumi un nerealizētā peļņa vai zaudējumi no darījumiem starp Koncerna sabiedrībām tiek izslēgti.

3. BŪTISKI PIEŅĒMUMI UN SPRIEDUMI

Lai sagatavotu konsolidētos finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS Grāmatvedības standartiem, nepieciešams izdarīt būtiskus pieņēmumus. Tāpat, sagatavojot pārskatus, Vadībai ir nepieciešams izdarīt pieņēmumus un spriedumus, piemērojot Koncerna izvēlēto uzskaites politiku.

Konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS Grāmatvedības standartus, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē konsolidētos finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un pielikumos sniegto informāciju konsolidēto finanšu pārskatu datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ieņēmumus un izdevumus. Faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. Jomas, kuras vairāk var ietekmēt pieņēmumi, ir Vadības pieņēmumi un aprēķini, nosakot aktīvu atgūstamo vērtību un uzkrājumu lielumu.

Pamatlīdzekļu lietderīgās kalpošanas periods

Katrā pārskata perioda beigu datumā Koncerns izvērtē tā pamatlīdzekļu atlikušo lietderīgās kalpošanas periodu. Balstoties uz pēdējiem Koncerna mātes sabiedrības Finanšu direkcijas veiktiem novērtējumiem, esošais lietderīgās kalpošanas laiks ir atbilstošs Koncerna pamatlīdzekļu faktiskās izmantošanas laikam.

Uzkrājumi

Novērtējot uzkrājumu apjomu, Vadība balstās uz aplēsēm par iespējamo saistību apjomu, kā arī termiņu, kurā saistības varētu realizēties. Gadījumā, ja šie notikumi nerealizējas vai realizējas citādāk, faktisko izmaksu apjoms var atšķirties no aplēstā. Detalizētāka informācija par pieņēmumiem attiecībā uz uzkrājumiem sniegta 22. pielikumā.

Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums

Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums iepriekšējos pārskata periodos atzīts saimnieciskajā darbībā neizmantotiem pamatlīdzekļiem, kā arī tādiem aktīviem, kuriem nākotnes sagaidāmie saimnieciskie labumi ir būtiski zemāki nekā to bilances vērtība. Nozīmīgākā vērtības samazinājuma summa atzīta attiecībā uz ēkām, būvēm un sliežu ceļiem, pamatojoties uz nākotnes naudas plūsmām no šo pamatlīdzekļu izmantošanas pakalpojumu sniegšanā.

Veicot vērtības samazinājuma pārbaudi, visi LDz aktīvi ir sadalīti naudu ienesošajās vienībās – ģeogrāfiskajos sliežu ceļu iecirkņos. Katram iecirknim vērtētas vērtības samazināšanās pazīmes un iecirkņiem ar vērtības samazināšanās pazīmēm, veikta vērtības samazināšanās pārbaude. Galvenie vērtības samazināšanās indikatori ir pasažieru pārvadājumu neesamība vai samazinājums konkrētajā iecirknī, kā arī kravu pārvadājumu apjomu būtisks samazinājums. Vērtības samazinājuma aprēķina rezultātā 2024. gadā tika atzīts vērtības samazinājums 11 iecirkņos par kopējo summu 67,8 miljoni EUR.

2025. gadā veikta vērtības samazinājuma aprēķina atjaunošana ar aktuālajiem datiem, kur secināts, ka nav notikušas būtiskas izmaiņas, kas liktu atgriezt iepriekš atzīto vērtības samazinājumu vai atzīt papildus vērtības samazinājumu.

Ņemot vērā to, ka pamatlīdzekļi ir lielā mērā finansēti ar dažādiem ES un valsts līdzfinansējuma instrumentiem, norakstot aktīvu vērtību, proporcionāli tai norakstāma arī uz tiem attiecināmā nākamo periodu ieņēmumu summa. Šāda pieeja pamatota ar to, ka nākamo periodu ieņēmumi ir tieši saistīti ar attiecīgajiem pamatlīdzekļiem un to tiešais mērķis bija finansēt šo aktīvu izveidi. Tāpat ir būtiski uzsvērt, ka visi ar finansējuma saņemšanu saistītie pienākumi no LDz puses ir izpildīti.

Finanšu līdzsvara maksājums

LDz galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs. Šī uzdevuma nodrošināšanai zaudējumu kompensēšanai atbilstoši Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļai paredzēts saņemt valsts finansējumu VAS "Latvijas dzelzceļš" finanšu līdzsvara nodrošināšanai, tā kā valstij ir jānodrošina, ka valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja peļņas un zaudējumu pārskatā ieņēmumi no infrastruktūras maksām, peļņa no citas komercdarbības, neatmaksājamie ieņēmumi no privātiem avotiem, kā arī valsts finansējums (attiecinīgajā gadījumā iekļaujot arī no valsts saņemtos avansa maksājumus) ir vismaz līdzsvarā ar infrastruktūras izdevumiem.

Pārskata gadā nepieciešamais finanšu līdzsvara nodrošināšanas finansējums atzīts cita veida ieņēmumu sastāvā saskaņā ar 20. SGS "Valsts atbalsts" minētajiem atzīšanas principiem. Šie principi nosaka valsts dotācijas atzīšanu tajā brīdī, kad pastāv pamatota pārliecība par nosacījumu, kas saistīti ar dotācijas saņemšanu, izpildi. Turklāt dotācijas, kas attiecas uz izmaksu segšanu, būtu atzīstamas tajā periodā, kad notikušas izmaksas, pie nosacījuma, ka pastāv pamatota pārliecība par dotācijas saņemšanu nākotnē. Visbeidzot, iepriekšējo gadu finanšu līdzsvara finansējuma saņemšanas fakts un tas, ka finanšu līdzsvara maksājums par 2025. gadu ir iekļauts 2026. gada valsts budžetā 24 498 tūkst. EUR apmērā, apliecina 2025. gada ieņēmumu atzīšanas pamatotību.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

A.Grinbergs

Valdes loceklis

R.Pļavnieks

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktore

T.Labzova-Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu